Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"
Код ЄДРПОУ - 34456687

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

згідно з МСФЗ за 2021 рік

ЗМІСТ

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ 4
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА 5
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН 12
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД 14
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ 16
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ 18
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ 20
1.Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС" та його діяльність 22
2.Умови, в яких працює Група 22
3.Політика управління капіталом 23
4.Основи підготовки і подання звітності 24
5.Основні принципи облікової політики 25
6.Істотні бухгалтерські оцінки і судження при застосуванні облікової політики 38
7.Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності 41
8.Використання справедливої вартості 44
9.Розрахунки і операції з пов'язаними сторонами 45
10.Основні засоби (до рядків балансу 1005, 1010) 47
11.Нематеріальні активи (до рядку балансу 1000) 50
13.Товарно-матеріальні запаси (до рядку балансу 1100) 50
14.Дебіторська заборгованість з основної діяльності, інша дебіторська заборгованість, аванси видані (до рядків балансу 1125, 1130, 1140, 1155) 50
15.Інші оборотні активи (до рядку балансу 1190) 53
16.Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції (до рядку балансу 1165) 54
17.Статутний капітал (до рядків балансу 1400, 1420) 54
18.Інші довгострокові зобов'язання та забезпечення (до рядків балансу 1515, 1520, 1610) 55
19.Інші короткострокові зобов'язання (до рядків балансу 1600) 56
20.Податки до сплати (до рядку балансу 1620) 56
21.Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість (до рядків балансу 1615, 1625, 1630, 1635, 1690) 56
22.Поточні забезпечення (до рядку балансу 1660) 57
23.Аналіз послуг по категоріях (до рядку 2000 звіту про фінансові результати) 57
24.Собівартість реалізованої продукції (до рядку 2050 звіту про фінансові результати) 58
25.Адміністративні витрати (до рядку 2130 звіту про фінансові результати) 58
26.Інші та інші операційні доходи (до рядків 2120 та 2240 звіту про фінансові результати) 58
27.Інші витрати та інші операційні витрати (до рядків 2180 та 2270 звіту про фінансові результати) 59
28.Фінансові доходи і витрати (до рядків 2220, 2250 звіту про фінансові результати) 59
29.Податок на прибуток (до рядку 2300 звіту про фінансові результати) 60
30.Інші операційні витрати (до рядку 2520 звіту про фінансові результати) 62
31.Умовні та контрактні зобов'язання 62
32.Справедлива вартість фінансових інструментів 64

33.Оцінки та управління ризиками.....64
34.Події після звітної дати.....72
35.Затвердження фінансової звітності 72

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан **Товариства з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"** (далі – "Компанія") та його дочірніх підприємств (далі - Група) станом на 31 грудня 2021 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - "МСФЗ").

При підготовці консолідованої фінансової звітності керівництво Групи несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і припущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до фінансової звітності;
- Підготовку консолідованої фінансової звітності, виходячи з допущення, що Група продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Групи також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю у Групи;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Групи і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Групи;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

Консолідована фінансова звітність Групи за 2021 рік була затверджена 31.05.2022 року від імені Керівництва Групи:

Директор		**Шишлова Тетяна Петрівна**
М.П.	підпис	прізвище, ім'я, по батькові
Менеджер по роботі з операційними компаніями		**Кот Наталя Степанівна**
	підпис	прізвище, ім'я, по батькові

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«СТАНДАРТ - АУДИТ»
№ 1259 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності
Код ЄДРПОУ: 23980886 електронна адреса: standart.audit.1995@gmail.com

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Керівництву Товариства з обмеженою відповідальністю «ДТЕК СЕРВІС»

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ДУМКА

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДТЕК СЕРВІС», далі – Компанія (в складі фінансової звітності материнської компанії ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» та її дочірньої компанії ТОВ «Д.ЕКО», далі – Група), що складається з консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2021 року, консолідованого звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), консолідованого звіту про рух грошових коштів (за прямим методом), консолідованого звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до річної фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2021 року, її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам законодавства України, що регулює питання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

ОСНОВА ДЛЯ ДУМКИ

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2016-2017 років), надалі – МСА. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності». Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (далі - Кодекс РМСЕБ) та стичними вимогами, що застосовуються в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ АУДИТУ

Ключові питання аудиту – це питання, що на наше професійне судження були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту та при формуванні думки щодо фінансової звітності, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що нижче описані питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Повнота і своєчасність визнання доходів від основної діяльності

Дохід від реалізації послуг є одним з ключових елементів фінансової звітності (Примітка 23 до консолідованої фінансової звітності).

Для обліку доходу, який виникає від договорів з клієнтами, МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» передбачає модель, що включає п'ять етапів і вимагає визнання доходу в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Група очікує отримати в обмін на передачу послуг.

МСФЗ 15 вимагає застосовувати судження і враховувати всі доречні факти і обставини на кожному з етапів моделі щодо договорів з покупцями.

Виконання управлінським персоналом вимог стандарту, зокрема, ідентифікація контракту, виявлення зобов'язань щодо виконання, визначення ціни операції, передбачає застосування значних оцінок та суджень.

Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні доходів Групи було:

- оцінка наявних у Групи засобів внутрішнього контролю, запроваджених з метою своєчасного виявлення, достовірної оцінки та забезпечення повноти та достатності відображення в обліку нарахованих доходів, у тому числі відповідної ІТ-системи;
- аналіз ключових питань визнання виручки за МСФЗ 15, що були використані управлінським персоналом Групи для обліку виручки у 2021 році та для правильного застосування положень МСФЗ 15;
- здійснення вибірки та отримання підтвердження від контрагентів Групи щодо залишків дебіторської заборгованості на звітну дату;
- інспектування правильності бухгалтерського обліку продажу (кореспонденції рахунків, облікових регістрів) та відображення в фінансової звітності Групи;
- тестування операцій по визнанню доходу і перевірка, що вони були визнані у належному періоді;
- виконання аналітичних процедур щодо визнання доходів, а також порівняння результатів поточної діяльності з показниками за минулий період.

Ми також проаналізували розкриття інформації у фінансовій звітності Групи в Примітці 23 до консолідованої фінансової звітності.

Визнання очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами Групи є ключовим питанням аудиту з огляду на обсяг зазначених операцій в діяльності Групи (Примітка 14 до консолідованої фінансової звітності).

Підхід до формування резерву під очікувані кредитні збитки фінансових активів є одним з ключових оціночних суджень управлінського персоналу Групи. Виявлення об'єктивних ознак знецінення і визначення очікуваних кредитних збитків є процесами, що включають високий рівень суб'єктивного судження, які вимагають використання припущень і аналізу різних факторів.

Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні резерву під очікувані кредитні збитки було:

- перевірка методології оцінки очікуваних кредитних збитків стосовно дебіторської заборгованості, яку використовувала Група;
- аналіз методології та даних, що використовувалися в рамках застосованої моделі, на предмет їх доречності та відповідності, а основні припущення, що були застосовані – на предмет обґрунтованості;
- інспектування коректності класифікації залишків дебіторської заборгованості для їх подальшої оцінки в залежності від характеристик кредитного ризику і термінів прострочення;
- перевірка застосування відповідних коефіцієнтів при визнанні резерву під очікувані кредитні збитки;
- перерахунок відстроченого податку по очікуваним кредитним збиткам.

Ми також проаналізували розкриття інформації у фінансовій звітності Групи в Примітці 14 до консолідованої фінансової звітності.

Операції з пов'язаними сторонами

Група та пов'язані з нею інші компанії знаходяться під спільним контролем DTEK ENERGY B.V. та System Capital Management. Суттєві операції здійснюються як між компаніями, що знаходяться під спільним контролем так і з холдинговими компаніями. Відповідно, повнота відображення операцій з пов'язаними сторонами в фінансовій звітності та їх оцінка мають суттєве значення при проведенні нами аудиту фінансової звітності звітного періоду (Примітка 9 до консолідованої фінансової звітності).

Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні операції з пов'язаними сторонами було:

- аналіз отриманого від керівництва Групи переліку пов'язаних сторін на повноту включення усіх компаній, які можуть бути визнані пов'язаними сторонами;
- аналіз операцій з особами, розкритими Групою як пов'язані, і зіставлення їх з даними, наведеними в фінансовій звітності;

- перевірка відповідності вимогам МСФЗ оцінки активів, зобов'язань та операцій, що виникли у взаємовідносинах з пов'язаними сторонами;
- тестування наявності ознак незвичайних операцій, що виходять за межі звичайного перебігу господарської діяльності.

Ми також проаналізували розкриття інформації у фінансовій звітності Групи в Примітці 9 до консолідованої фінансової звітності.

ПОЯСНЮВАЛЬНИЙ ПАРАГРАФ

Щодо військової агресії Російської Федерації

Звертаємо увагу на Примітку 2 до консолідованої фінансової звітності, в якій описано, що Група зазнає впливу ризиків, пов'язаних із подальшим ходом поточного повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації в Україну. Очкується, що ці події та умови матимуть певний вплив на ліквідність та доходи Групи, її стабільність та структуру операцій з покупцями та постачальниками, але не очікується, що цей вплив буде суттєвим.

Враховуючи той факт, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, керівництво Групи і надалі буде уважно стежити за ситуацією. Як тільки керівництво зможе достовірно оцінити вплив зазначених факторів на облікові оцінки, відповідні події, в разі необхідності, будуть відображені у фінансовій звітності Групи (Примітка 34 до консолідованої фінансової звітності). Дана фінансова звітність не містить в собі будь-яких коригувань, які можуть мати місце в підсумку такої невизначеності. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Щодо звітності у форматі iXBRL

Згідно з чинним законодавством, станом на дату цього звіту аудитора консолідована фінансова звітність Групи, яка складена відповідно до МСФЗ, повинна бути підготовлена в єдиному електронному форматі (iXBRL), як описано у Примітці 2 до окремої фінансової звітності. Станом на дату цього звіту аудитора управлінський персонал Компанії ще не підготував звіт у форматі iXBRL внаслідок обставин, описаних у Примітці 2, і планує підготувати та подати звіт у форматі iXBRL протягом 2022 року. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Наша думка про фінансову звітність не поширюється на іншу інформацію, і ми не будемо надавати впевненість будь-якій формі щодо даної інформації.

Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Звіті про управління відповідно до Закону України № 996-XIV, але не є фінансовою звітністю за 2021 рік та нашим звітом аудитора щодо неї.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні з іншою інформацією і розгляді при цьому питання, чи є суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими в ході аудиту, і чи не містить інша інформація інших можливих істотних спотворень на підставі норм МСА 720.

Узгодженість звіту про управління з фінансовою звітністю

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на консолідований Звіт про управління і ми не робимо висновок з будь яким рівнем впевненості щодо цього Звіту про управління на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення зі Звітом про управління та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Звітом про управління та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Звіт про управління має вигляд такого, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення у Звіті про управління, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Відповідно до статті 14 пункту 3 абзацу 5 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» Консолідований звіт про управління, що надається ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» узгоджений з консолідованою фінансовою звітністю Компанії за звітний період та не містить суттєвих викривлень.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ТА ОДНООСІДНОГО УЧАСНИКА КОМПАНІЇ ЗА ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи несе Одноосібний Учасник ТОВ «ДТЕК СЕРВІС».

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА ЗА АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку, та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Групи продовжити безперервну діяльність. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Одноосібному Учаснику Компанії про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Одноосібному Учаснику Компанії заяву, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо йому про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано,

щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Одноосібному Учаснику Компанії, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які були ключовими. Ми описуємо ці питання в своєму Звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ *(ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО АУДИТ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ» ВІД 21 ГРУДНЯ 2017 РОКУ N2258)*

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту

У відповідності до Рішення Одноосібного Учасника ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» від 01.11.2021 року ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» призначено аудитором для обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» за 2021 рік.

На проведення аудиту фінансової звітності за 2021 рік сторонами укладено Договір від 02.12.2021 року № 13973-ДС/1400. Тривалість виконання завдання - з 02.12.2021 року по 31.05.2022 року. Загальна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Компанії ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» з урахуванням повторних призначень становить один рік.

Аудиторські оцінки

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансової звітності, що перевіряється, зокрема внаслідок шахрайства

Згідно з МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» ми виконали процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікації ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок помилки, а також внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Ми отримали розуміння зовнішніх чинників діяльності Групи, структуру його власності та корпоративного управління, структуру та спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ними бізнес-ризики, оцінки та огляди фінансових результатів.

Під час планування аудиту ми визначили, що завдання з аудиту фінансової звітності Групи супроводжується аудиторським ризиком, складовими якого є: бізнес-ризик Компанії та притаманний йому обліковий ризик.

За нашими аудиторськими оцінками бізнес-ризик полягав у:

- фінансових ризиках, у тому числі ризику ліквідності, притаманних діяльності Групи;
- операційних ризиках;
- ризиках, пов'язаних з економічною невизначеністю, результат якої залежить від подій, що не є під безпосереднім контролем Групи.

Значущі ризики, які потребували нашої уваги, но не призвели до модифікації нашої думки, викладені у розділі «Ключові питання аудиту» нашого Звіту незалежного аудитора.

Інформація щодо оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності внаслідок шахрайства наведена у підрозділі «Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності» цього розділу нашого Звіту незалежного аудитора.

Посилання на інформацію у фінансовій звітності для опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Інформація щодо бізнес-ризиків діяльності Групи наведена у Примітці 2 та Примітці 33 до консолідованої фінансової звітності.

Опис заходів, вжитих для врегулювання ідентифікованих ризиків суттєвого викривлення

інформації у фінансовій звітності

На підставі ідентифікованих та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності ми провели наступні аудиторські процедури:

- підвищили рівень професійного скептицизму (тобто, підвищили уважність до документації та необхідність у підтвердженні пояснень чи заяв управлінського персоналу Групи);
- призначили відповідний до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту, у тому числі, було призначено відповідального за огляд контролю якості виконання завдання;
- досліджували чи були наявні істотні і/чи незвичні операції, що відбулися близько перед закінченням року та на початку наступного року;
- оцінили прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованості облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності, зроблених управлінським персоналом Групи;
- здійснили оцінку загального подання, структури та змісту фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також того, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного їх відображення;
- проаналізували висновок щодо прийнятності використання управлінським персоналом Групи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку на основі отриманих аудиторських доказів. Період оцінки безперервної діяльності охоплював період не менше дванадцяти місяців від дати затвердження фінансової звітності;
- проаналізували інформацію про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Групи продовжити безперервну діяльність.

Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Основним застереженням є застереження щодо ризику шахрайства. Відповідно до вимог МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність Групи до шахрайства, з урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, характером угод, активів і зобов'язань, відображених в бухгалтерському обліку.

Під час нашого аудиту ми здійснювали запити управлінському персоналу Групи щодо наявності у нього інформації про будь-які знання про фактичні випадки шахрайства, які мали місце, підозрюване шахрайство, яке має вплив на Групу. У відповідь на такі запити управлінський персонал надав оцінку ризику шахрайства Групи.

Проте, основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить саме на управлінському персоналі Групи, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути невиявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Результативність аудиту в частині виявлення порушень

Відповідно до МСА 450 «Оцінка викривлень, ідентифікованих під час аудиту» нами розглянуто питання щодо вибору та застосування облікової політики та облікових оцінок щодо визначення їх впливу на звітність в цілому. Нами оцінено їх вплив на звітність, що перевірялася. Нами також проведені аналітичні процедури щодо аналізу показників ліквідності та платоспроможності. Ми провели тестування системи внутрішнього контролю з метою отримання висновків щодо її надійності та дієвості. На нашу думку, система внутрішнього контролю Групи є ефективною для запобігання фактам шахрайства.

Масштаби нашої перевірки не були обмежені будь-яким способом та нам надали доступ до всієї необхідної інформації.

Ми не ідентифікували факти шахрайства та не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства.

Узгодженість Звіту незалежного аудитора зі звітом для органу, наділеному повноваженнями аудиторського комітету.

Ми підтверджуємо, що аудиторський звіт узгоджений зі звітом для органу, наділеному повноваженнями аудиторського комітету.

Надання послуг, заборонених законодавством та незалежність ключового партнера з аудиту та аудиторської фірми від Компанії при проведенні аудиту

ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» здійснює свою діяльність у відповідності до вимог Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», з дотриманням інших нормативно-правових актів з питань аудиту та професійних стандартів аудиту. Політика та процедури запроваджені ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» унеможливлюють надання послуг, заборонених законодавством України. Нами не надавались Групі послуги, заборонені законодавством, як це передбачено статтею 6 та 27 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ми підтверджуємо, що ключовий партнер з аудиту ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» є незалежним від Компанії та здатний висловити об'єктивну думку про те, чи складена фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування.

Інформація про інші надані Компанії або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту

ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» не надавало Групі інших послуг, крім послуг з обов'язкового аудиту.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Обсяг аудиту визначено нами таким чином, щоб ми могли виконати роботу в достатньому обсязі для висловлення нашої думки щодо фінансової звітності Групи, процесів обліку та засобів контролю, які використовуються Групою, а також з урахуванням специфіки галузі, в якій Група здійснює свою діяльність.

Ми визначили, що Група підлягає обов'язковому аудиту як підприємство, що становить суспільний інтерес, згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV (із змінами та доповненнями).

При визначенні нашої загальної стратегії аудиту ми враховували значущість статей фінансової звітності, нашу оцінку ризиків по кожній статті та загальне покриття операцій Групи нашими процедурами.

Ми визначили, який вид роботи по кожній статті повинні виконати, щоб мати змогу зробити висновок, чи отримані достатні та прийнятні аудиторські докази для обґрунтування нашої думки щодо фінансової звітності Групи в цілому. Це забезпечило нам докази, необхідні для того, щоб висловити думку щодо фінансової звітності Групи в цілому.

Опис обсягу аудиту викладений у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Через властиві для аудиту обмеження разом із властивими обмеженнями системи внутрішнього контролю існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення можна не виявити, навіть якщо аудит належно спланований і виконаний відповідно до МСА.

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО АУДИТОРСЬКУ ФІРМУ

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «СТАНДАРТ-АУДИТ».
Код ЄДРПОУ: 23980886.
Місцезнаходження: 01024, м. Київ, вул. Рогнідинська, 4-а, офіс 10.
Інформація про включення в Реєстр: №1259 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.
Телефон: +38 (044) 469 07 17.

Ключовим партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є: Олексієнко Дмитро Володимирович, якого включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності під № 100147.

Ключовий партнер з аудиту,
Виконавчий директор ТОВ «СТАНДАРТ-АУДИТ» **Олексієнко Д.В.**

Дата 31.05.2022 року

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2021 року
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

		КОДИ		
	Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
Підприємство **ТОВ "ДТЕК СЕРВІС"**	за ЄДРПОУ	34456687		
Територія Київська	за КОАТУУ	8036100000		
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю		240		
Вид економічної діяльності: Діяльність приватних охоронних служб		80.10		
Середня кількість працівників[1]: 1817				
Адреса, телефон: вулиця ЛЬВА ТОЛСТОГО, буд. 57, М. КИЇВ, 01032				
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V		

Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	№ примітки	На початок звітного періоду (скориговано)	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	11	711 726	842 529
первісна вартість	1001		933 271	1 118 982
накопичена амортизація	1002		221 545	276 453
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10	61 987	107 178
Основні засоби	1010	10	1 026 996	908 479
первісна вартість	1011		1 777 336	1 671 578
Знос	1012		750 340	763 099
Інвестиційна нерухомість	1015			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035	12		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045	29	43 864	68 586
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	**1095**		**1 844 573**	**1 926 772**
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	13	8 744	3 813
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14	172 083	329 758
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	14	29 702	22 424
з бюджетом	1135		84	1 289
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	14	161	519
дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14	10 599	70 996
Гроші та їх еквіваленти	1165	16	209 252	129 232
Витрати майбутніх періодів	1170		24	1 831
Інші оборотні активи	1190	15	168 503	577 982
Усього за розділом II	**1195**		**599 152**	**1 137 844**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		**22**	**34**
Баланс	**1300**		**2 443 747**	**3 064 650**

Пасив	Код рядка	№ примітки	На початок звітного періоду (скориговано)	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	17	1 560 035	1 569 458
Капітал у дооцінках	1405			
Додатковий капітал	1410			3
Резервний капітал	1415			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17	(101 368)	(154 003)
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Усього за розділом I	**1495**		**1 458 667**	**1 415 458**
II. Довгострокові зобов'язання				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18	393 085	316 365
Довгострокові забезпечення	1520	18	153	-
Довгосрокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Усього за розділом II	**1595**		**393 238**	**316 365**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	19		280 175
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	18	137 530	117 857
товари, роботи, послуги	1615	21	137 978	274 852
рахунками з бюджетом	1620	20	16 964	50 420
у тому числі з податку на прибуток	1621		2 204	24 350
рахунками зі страхування	1625	21	1 957	2 617
рахунками з оплати праці	1630	21	18 586	21 545
поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	21	25 179	25 763
поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточні забезпечення	1660	22	81 988	107 042
Доходи майбутніх періодів	1665			
Інші поточні зобов'язання	1690	21	171 660	452 556
Усього за розділом III	**1695**		**591 842**	**1 332 827**
Баланс	**1900**		**2 443 747**	**3 064 650**

Ця фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи _31 травня_2022 року:

Директор _____ **Шишлова Тетяна Петрівна**

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями _____ **Кот Наталя Степанівна**

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

			КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
Підприємство	**Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"**	за ЄДРПОУ	34456687		
	(найменування)				

Консолідований Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р..

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23	1 855 406	1 496 527
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	24	(1 458 159)	(1 261 757)
Валовий:				
Прибуток	**2090**		**397 247**	**234 770**
Збиток	**2095**			
Інші операційні доходи	2120	26	230 589	155 186
Адміністративні витрати	2130	25	(49 294)	(39 555)
Витрати на збут	2150			
Інші операційні витрати	2180	27	(295 742)	(188 040)
Фінансові результати від операційної діяльності:				
Прибуток	**2190**		**282 800**	**162 361**
Збиток	**2195**			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	28	7 494	1 600
Інші доходи	2240	26	266 429	2 389
Фінансові витрати	2250	28	(65 503)	(63 940)
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270	27	(264 644)	(14 387)
Фінансові результати до оподаткування:				
Прибуток	**2290**		**226 576**	**88 023**
Збиток	**2295**			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	29	(40 554)	(16 427)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	**2350**		**186 022**	**71 596**
Збиток	**2355**			

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400			
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415			
Інший сукупний дохід	2445			
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**			
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455			
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**			
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**		**186 022**	**71 596**

Усі статті іншого сукупного доходу не будуть у подальшому перенесені у прибуток чи збиток.

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Матеріальні затрати	2500	24,25,27	30 959	21 528
Витрати на оплату праці	2505	24,25,27	663 445	546 476
Відрахування на соціальні заходи	2510	24,25,27	125 132	101 775
Амортизація	2515	24,25,27	283 830	334 552
Інші операційні витрати	2520	30	699 620	351 478
Разом	**2550**		**1 802 986**	**1 355 809**

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600			
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605			
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн	2610			
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн	2615			
Дивіденди на одну просту акцію	2650			

Ця фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи _31 травня_ 2022 року.

Директор _____ **Шишлова Тетяна Петрівна**

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями _____ **Кот Наталя Степанівна**

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
за ЄДРПОУ	34456687		

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"**
(найменування)

Консолідований Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 407 126	2 345 726
Повернення податків і зборів	3005			
у тому числі податку на додану вартість	3006			
Цільового фінансування	3010			4 455
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011			
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		1 248	15 176
Надходження від повернення авансів	3020		1 406	1 260
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		7 135	1 439
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		13	22
Надходження від операційної оренди	3040			
Надходження від страхових премій	3050			
Інші надходження	3095		7 595	2 026
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(391 973)	(343 834)
Праці	3105		(522 906)	(435 159)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(124 223)	(100 754)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(414 337)	(269 650)
Зобов'язань з податку на прибуток	3116		(43 130)	(10 449)
Зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(235 525)	(145 137)
Зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(135 682)	(114 064)
Авансів	3135		(287 980)	(313 398)
Повернення авансів	3140		(522)	(400)
Повернення цільових внесків	3145			
Зобов'язань за страховими контрактами	3150			
Інші витрачання	3190		(8 238)	(9 718)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	**3195**		**674 344**	**897 191**
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200			
необоротних активів	3205		79 286	
Надходження від отриманих:				
Відсотків	3215			
Дивідендів	3220			
Надходження від погашення позик	3230		2 626 667	431 977
Інші надходження	3250		24	
Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255			

необоротних активів	3260		(507 968)	(370 379)
Витрачання на надання позик	3275		(3 087 294)	(609 400)
Інші платежі	3290			
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	**3295**		**(889 285)**	**(547 802)**
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		9 426	
Отримання позик	3305		3 379 620	474 827
Інші надходження	3340			
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		(2 821 506)	(446 081)
Сплату дивідендів	3355		(238 733)	
Витрачання на сплату відсотків	3360		(2 596)	
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		(191 240)	(172 493)
Інші платежі	3390			
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	**3395**		**134 971**	**(143 747)**
Чистий рух коштів за звітний період	**3400**		**(79 970)**	**205 642**
Залишок коштів на початок року	3405		**209 252**	**3 555**
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(50)	55
Залишок коштів на кінець року	**3415**		**129 232**	**209 252**

Ця фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи _31 травня_ 2022 року.

Директор _____ **Шишлова Тетяна Петрівна**

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями _____ **Кот Наталя Степанівна**

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2021	12	31
за ЄДРПОУ	34456687		

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"**
(найменування)

Консолідований Звіт про власний капітал
за 2021 р.

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстро-ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	**4000**	4,17	**1 560 035**				**(101 368)**			**1 458 667**
Коригування:										
Зміна облікової політики	4005									
Виправлення помилок	4010									
Інші зміни	4090									
Скоригований залишок на початок року	**4095**	4,17	**1 560 035**				**(101 368)**			**1 458 667**
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**	30					186 022			**186 022**
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**									
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	**4111**									
Розподіл прибутку:										
Виплати власникам (дивіденди)	4200	17					(238 657)			**(238 657)**
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205									

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстро-ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210									
Внески учасників:										
Внески до капіталу	4240	17	9 423		3					**9 426**
Погашення заборгованості з капіталу	4245									
Вилучення капіталу:										
Викуп акцій (часток)	4260									
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265									
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270									
Вилучення частки в капіталі	4275									
Інші зміни в капіталі	**4290**									
Списання протягом звітного року частини суми дооцінки	4291									
Відстрочене податкове зобов'язання з суми дооцінки необоротних активів	4292									
Інші зміни в капіталі	4293									
Разом змін у капіталі	**4295**		**9 423**		**3**		**(52 635)**			**(43 209)**
Залишок на кінець року	**4300**	4,17	**1 569 458**		**3**		**(154 003)**			**1 415 458**

Ця фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи _31 травня_2022 року.

Директор _____ **Шишлова Тетяна Петрівна**

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями _____ **Кот Наталя Степанівна**

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2020	12	31
за ЄДРПОУ	34456687		

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"**
(найменування)

Консолідований Звіт про власний капітал
за 2020 р.

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстро-ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	**4000**	4,17	**1 560 035**				**(172 964)**			**1 387 071**
Коригування:										
Зміна облікової політики	4005									
Виправлення помилок	4010									
Інші зміни	4090									
Скоригований залишок на початок року	**4095**	4,17	**1 560 035**				**(172 964)**			**1 387 071**
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**	30					71 596			**71 596**
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**									
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	**4111**									
Розподіл прибутку:										
Виплати власникам (дивіденди)	4200									
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205									

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстро-ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210									
Внески учасників:										
Внески до капіталу	4240									
Погашення заборгованості з капіталу	4245									
Вилучення капіталу:										
Викуп акцій (часток)	4260									
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265									
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270									
Вилучення частки в капіталі	4275									
Інші зміни в капіталі	**4290**									
Списання протягом звітного року частини суми дооцінки	4291									
Відстрочене податкове зобов'язання з суми дооцінки необоротних активів	4292									
Інші зміни в капіталі	4293									
Разом змін у капіталі	**4295**						**71 596**			**71 596**
Залишок на кінець року	**4300**	4,17	**1 560 035**				**(101 368)**			**1 458 667**

Ця фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи _31 травня_2022 року.

Директор _____ **Шишлова Тетяна Петрівна**

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями _____ **Кот Наталя Степанівна**

1.Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС" та його діяльність

ТОВ «ДТЕК Сервіс» (далі - Компанія) створена 15 червня 2006 року у формі товариства з обмеженою відповідальністю відповідно до законодавства України з метою надання сервісних послуг корпоративному центру, операційним Групам та виробничим підприємствам в рамках групи ДТЕК. Учасником товариства є Група DTEK B.V., якій належить 100 % статутного капіталу Компанії. Станом на 31 грудня 2021 року Група входить до групи компаній DTEK.

Основними видами діяльності Компанії є:

- Консультування з питань інформатизації та автоматизації;
- Надання комплексу бухгалтерських послуг;
- Підготовка нормативно-довідкової інформації;
- Розрахунок заробітної плати та проведення платежів;
- Консультування з питань оподаткування;
- Оренда, ремонт, експлуатація та загальне прибирання будинків;
- Охоронні послуги;
- Транспортні послуги;
- Адміністративні послуги (замовлення таксі, усні та письмові переклади, організація заходів та фуршетів, організація відряджень, підписка на періодичні видання, забезпечення канцтоварами тощо);
- Медицина праці;
- Управління об'єктами соціального призначення;
- Клінінг виробничих підприємств;
- Юридичні послуги (підготовка довіренностей);
- Інші види діяльності.

Основними клієнтами є компанії, що входять у группу DTEK.

Станом на 31.12.2021, 31.12.2020 року ТОВ «ДТЕК Сервіс» має дочірню компанію, дані про яку наведені нижче:

Найменування компанії	% володіння станом на 31.12.2021	% володіння станом на 31.12.2020	Вид діяльності	Країна реєстрації
ТОВ«Д.ЕКО»	100	100	Допоміжна діяльність у сфері освіти	Україна

Ця консолідована фінансова звітність включає результати діяльності та фінансовий стан Компанії та ТОВ«Д.ЕКО» (далі - «Група»).

Юридична адреса Групи : 01032 м.Київ, вул.Льва Толстого, будинок 57.

91480, м.Щастя, Луганська обл., вул. Гагаріна, буд. 1/Х.

2.Умови, в яких працює Група

В 2021 році економіка України продовжила демонструвала певні ознаки стабілізації після періоду політичної та економічної напруженості, яка призвела до погіршення стану державної фінансової системи, нестабільності фінансових ринків, низької ліквідності на фондових ринках, підвищення інфляції та знецінення національної валюти щодо основних іноземних валют.

У 2021 році Уряд України здійснив значне погашення державного боргу, що вимагало мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у дедалі складнішому середовищі фінансування ринків, що розвиваються, та майбутньої співпраці з МВФ, що залежить від багатьох факторів, включаючи наміри дотримуватися новим українським урядом умов програми.

Темп інфляції в Україні в 2021 становив 10,0% (порівняно у 2020році - 5,0%).

Після кількох років девальвації курс національної валюти України стабілізувався і у 2019 році. Курс національної валюти зміцнився у 2021 році на 3% до доллару США та на 11% до євро.

Протягом 2021 року Національний банк України (НБУ) підвищів облікову ставку до 9% (в грудні 2021), яка в рамках пом'якшення кредитно-грошової політики поступово зменшувалася в останні два роки з 18% у квітні 2019 року до 6% у червні 2020 року.

Податкове, валютне та митне законодавство в Україні може мати різні тлумачення, та дуже часто змінюється. Подальший економічний розвиток України значною мірою залежить від ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, яких вживає Уряд, а також від змін у податковій, юридичній, регулятивній та політичній сферах.

Керівництво не може передбачити всі тенденції, які можуть впливати на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий стан Групи. Керівництво впевнене, що воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Групи.

Вплив пандемії COVID-19

З початку спалаху пандемії коронавірусу (COVID-19) Група вживає заходів для запобігання поширенню вірусу та забезпечення безпеки свого персоналу.

Виробничі потужності Групи наразі працюють у звичайному режимі, адміністративна діяльність частково керується дистанційно, щоб забезпечити ведення діяльності Групи в нормальному режимі.

Наприкінці 2020 року в Україні було прийнято Національну дорожню карту вакцинації проти COVID-19, а кампанія вакцинації розпочалася у лютому 2021 року.

Ситуація з COVID-19 все ще розвивається із сезонним зростанням рівня зараження в січні-лютому 2022 року, і його наслідки наразі невідомі, але керівництво вважає, що воно вживає відповідних заходів, необхідних у поточних обставинах для підтримки стабільної роботи Групи.

Загроза вторгнення

У березні-квітні та жовтні-листопаді 2021 року Російська федерація почала збирати війська та військову техніку біля кордону з Україною, що представляє собою найвищу мобілізацію з моменту анексії Криму в 2014 році. До грудня 2021 поблизу кордону з Україною було розміщено орієнтовно понад 100 тис. російських військовослужбовців. Багато західних урядів закликали своїх громадян покинути Україну. У той же час російський уряд неодноразово заперечував, що має будь-які плани вторгнення в Україну. Однак, Російська Федерація здійснила військове вторгнення на територію України 24 лютого 2022 року.

Керівництво стежить за розвитком поточної ситуації і, за необхідності, наскільки це можливо, вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків. Подальший негативний розвиток цих подій описано у Примітці 34 «Події після звітного періоду».

3.Політика управління капіталом

Для цілей управління капіталом капітал включає в себе: статутний капітал, додатковий капітал, нерозподілений прибуток.

Головною метою управління капіталом Групи є підтримка достатньої кредитоспроможності та забезпеченості власними коштами з метою збереження можливості Групи продовжувати свою діяльність як безперервно діючого підприємства. Політика Групи стосовно управління капіталом націлена на забезпечення і підтримку оптимальної структури капіталу для зменшення загальних витрат на капітал та гнучкості, необхідних для доступу Групи до ринків капіталу. Керівництво намагається зберігати баланс між більш високою дохідністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, та перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Група розглядає капітал та позики у якості важливих компонентів фінансування і, як наслідок, як частину своєї діяльності з управління капіталом.

Для підтримування або коригування структури капіталу Група може коригувати суму дивідендів, що виплачуються власникам, повертати їм капітал, збільшувати розмір статутного капіталу або продавати активи для зменшення суми боргу.

Сума капіталу, управління яким здійснює Група станом на 31 грудня 2021 року, складає 1 415 458 тисяч гривень (у 2020 році – 1 458 667 тисяч гривень).

Цілі, політика та процедури управління капіталом протягом періодів, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 рр., не змінювалися.

4.Основи підготовки і подання звітності

Основа підготовки. Фінансова звітність Групи підготовлена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу Групи з урахуванням розрахунків та припущень, що впливають на суми активів, зобов'язань, а також на суми доходів та витрат, що відображаються у фінансових звітах протягом звітного періоду.

Ця фінансова звітність підготовлена за принципом обліку за собівартістю за винятком основних засобів, які відображені за переоціненою вартістю. Основні принципи облікової політики, які застосовувалися при підготовці цієї фінансової звітності, описані в Примітці 5. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше.

Підготовка фінансової звітності за МСФЗ вимагає, щоб застосовувались певні облікові оцінки, а також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики керівництво Групи застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження особливо важливі, області, які характеризуються підвищеною складністю, і області, де допущення і розрахунки мають велике значення для фінансової звітності, описані в Примітці 6.

Відповідно до пункту 5 Статті 12 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» суб'єкти господарювання, які складають фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі (iXBRL).

Група, як суб’єкт звітування, зареєстрована на Порталі Центру збору фінансової звітності «Система фінансової звітності» та подає фінансову звітність на основі Таксономії UA XBRL МСФЗ.

Безперервність діяльності.

Керівництво Групи підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало її фінансовий стан, поточні плани, прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив макроекономічних тенденцій на діяльність Групи.

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала перевищення поточних зобов’язань над поточними активами на 194 983 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2020 року Група мала перевищення поточних активів над поточними зобов’язаннями на 7 310 тисяч гривень

У 2021 році Група отримала прибуток у сумі 186 022 тисяч гривень та мала чисте надходження грошових коштів за операційною діяльністю у сумі 674 344 тисяч гривень (у 2020 році отриманий прибуток склав 71 596 тисяч гривень, чисте надходження грошових коштів за операційною діяльністю 897 191 тисяч гривень).

На дату затвердження звітності Група функціонує в нестабільному середовищі, яке пов'язане в першу чергу з військовою агресією Російської Федерації проти України (дивись Примітку "Умови, в яких працює Компанія". Стабілізація економічного середовища в Україні залежить від заходів, що проводяться Урядом. В той же час не існує чіткого уявлення того, які результати будуть отримані від зазначених заходів. Тому неможливо достовірно надати оцінку ефекту впливу економічного середовища на ліквідність та доходи Групи, її стабільність та структуру операцій з покупцями та постачальниками. Ця нестабільність має певний вплив на діяльність Групи, але не створює суттєвої невизначеності відносно можливості безперервної діяльності.

Дана фінансова звітність не містить в собі будь-яких коригувань, які можуть мати місце в підсумку такої невизначеності.

Управлінським персоналом прийнято рішення про тимчасове призупинення діяльності дочірньої компанії ТОВ «Д.ЕКО» у зв'язку з находженням виробничих потужностей на території тимчасово непідконтрольній Україні.
Проте керівництво вважає, що Група буде продовжувати діяльність як безперервно діюча Група. Це припущення ґрунтується на поточних намірах та фінансовому стані Групи. У випадку нестачі обігових коштів для забезпечення операційної діяльності і виконання поточних зобов’язань необхідне

фінансування може бути залучене від пов'язаних компаній, що дозволить забезпечити стабільне функціонування Групи. . До того ж Керівництво Групи на постійній основі впроваджує низку ініціатив, направлених на покращення фінансових показників діяльності та ліквідності Групи, включаючи, але не обмежуючись наступним:

- оптимізація операційних витрат компанії;

- розширення спектру наданих послуг;

- збільшення маржинальності окремих видів послуг.

5.Основні принципи облікової політики

Класифікація активів і зобов'язань на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.
У звіті про фінансовий стан Група представляє активи і зобов'язання окремими розділами на основі їх класифікації на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.
Актив є оборотним, якщо:

- його передбачається реалізувати або він призначений для продажу або споживання в рамках звичайного операційного циклу;
- він утримується головним чином для цілей торгівлі;
- його передбачається реалізувати в межах дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- він являє собою грошові кошти або еквівалент грошових коштів, крім випадків, коли існують обмеження на його обмін або використання для погашення зобов'язань, що діють протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Всі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання є поточні, якщо:

- його передбачається врегулювати в рамках звичайного операційного циклу;
- воно утримується переважно для цілей торгівлі;
- воно підлягає врегулюванню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- Група не має безумовного права відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Група класифікує всі інші зобов'язання в якості довгострокових.
Відстрочені податкові активи і зобов'язання класифікуються як необоротні/довгострокові активи і зобов'язання.
Операційний цикл Групи не перевищує 12 місяців.

Валюта подання і функціональна валюта. Якщо не вказане інше, усі суми в цій фінансовій звітності представлені в національній валюті України, українській гривні, яка також є функціональною валютою Групи.

Перерахунок іноземної валюти. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Прибуток і збитки, що виникають в результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті і від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до складу прибутку або збитку. Немонетарні статті не перераховуються згідно курсу на кінець року. Вплив змін курсів обміну на справедливу вартість пайових цінних паперів враховується у складі прибутку або збитків від зміни справедливої вартості.

Обмінний курс, що використовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

Валюта	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Долар США	27,28	28,27
ЄВРО	30,92	34,74

Основні засоби. Основні засоби враховуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу і резерву на знецінення, якщо необхідно. Незавершене будівництво - це недобудована частина основних засобів, включаючи передоплати постачальникам. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Витрати на дрібний ремонт і обслуговування відносяться на витрати того фінансового періоду, в якому вони були понесені. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату Керівництво аналізує основні засоби на предмет їх можливого знецінення. Якщо присутні будь-які ознаки знецінення, Керівництво розраховує відшкодовану суму, яка є справедливою вартістю активу за вирахуванням витрат на продаж або вартість його використання, залежно від того, яка з цих сум вище. Балансова вартість основних засобів списується до відшкодованої суми, а збиток від їх знецінення і переоцінки признається в інших сукупних прибутках в сумі залишку попередньої дооцінки активу. У фінансовому результаті визнається тільки сума перевищення знецінення/переоцінки над сумою позитивної переоцінки. Збиток від знецінення активу, визнаний в попередніх періодах, сторнується, якщо сталися зміни в розрахунках, які застосовувалися для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Знецінення основних засобів відображається окремим рядком в звіті про фінансові результати.

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати.

Амортизація. Незавершене будівництво не амортизується. Амортизація інших статей основних засобів розраховується прямолінійним методом для розподілу їх первинної або переоціненої вартості до ліквідаційної вартості протягом терміну їх експлуатації за наступними нормами:

	термін експлуатації – не більше, років
Будівлі і споруди	50
Машини та обладнання	30
Транспортні засоби	10
Інструменти та прилади	15
Інші основні засоби	12

Відповідно до облікової політики групи ліквідаційна вартість основних засобів встановлюється на рівні нуля.

Ліквідаційна вартість, методи амортизації та терміни експлуатації переглядаються і, при необхідності, коригуються на кожну звітну дату перспективно.

Нематеріальні активи. Придбані нематеріальні активи первісно оцінюються за первісною вартістю. Первісна вартість нематеріального активу складається з ціни його придбання (включаючи будь-які імпортні мита та податки на придбання, що не відшкодовуються), а також із будь-яких видатків на підготовку активу до використання за призначенням, які безпосередньо відносяться до нього.

В подальшому, нематеріальні активи відображаються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Наступні витрати, понесені після первісного визнання придбаного нематеріального активу лише зрідка визнаються в складі балансової вартості активу. Усі інші витрати відносяться на витрати у тому періоді, в якому вони були понесені.

Амортизація визнається на прямолінійній основі протягом очікуваного строку корисного використання нематеріальних активів, що мають обмежений строк корисного використання.

Строки корисного використання груп нематеріальних активів представлені таким чином:

	термін експлуатації, років
Програмне забезпечення	1-15
Інші нематеріальні активи	1-10

Ліквідаційна вартість всіх нематеріальних активів прирівнюється нулю.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не амортизуються.

Група проводить перевірку на наявність ознак знецінення таких нематеріальних активів шляхом порівняння суми очікуваного відшкодування з його балансовою вартістю або щорічно, або кожного разу, коли виникають ознаки можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Знецінення нефінансових активів. На кожну звітну дату Група проводить перевірку на наявність ознак, що вказують на можливе знецінення активу. У разі виявлення будь-якої такої ознаки Група проводить оцінку очікуваного відшкодування активу.

Якщо сума очікуваного відшкодування об'єкта або групи об'єктів основних засобів виявляється менше їх балансової вартості, такий об'єкт або група об'єктів вважається такими, що знецінилися, і проводиться зменшення їх балансової вартості до розміру очікуваного відшкодування З метою оцінки знецінення активи групуються до центрів доходу найнижчих рівнів, для яких існують окремо визначені грошові потоки (одиниця, що генерує грошові кошти). Необоротні нефінансові активи, які зазнали зменшення корисності, переглядаються на предмет можливого відновлення корисності на кожну звітну дату.

Знецінення авансів, виданих за основні засоби відображається у складі інших витрат Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

Оренда. У момент укладення договору Група оцінює, чи є угода орендою або чи містить вона ознаки оренди, тобто визначає, передає договір право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на відшкодування.

Група як орендар. Група застосовує єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, за винятком короткострокової оренди, оренди активів з низькою вартістю. Група визнає зобов'язання з оренди щодо здійснення орендних платежів і активи у формі права користування, які представляють собою право на використання базових активів.

Група визнає **активи у формі права користування** на дату початку оренди (тобто, дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань з оренди. Собівартість активів в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань з оренди, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді. Активи у формі права користування амортизуються прямолінійним методом протягом коротшого з таких періодів: термін оренди або передбачуваний термін корисного використання активів. Група визначає строки корисного використання активів в формі права користування по об'єктах основних засобів, аналогічних по характеру і способу використання в рамках діяльності Групи. Активи у формі права користування також піддаються перевірці на предмет знецінення. За діючими договорами оренди у Групи відсутні обов'язки з демонтажу і переміщенню базового активу, відновленню ділянки, на якій він розташовується, або відновленню базового активу до обумовленого стану.

Група представляє актив у формі права користування в складі «Основних засобів» у відповідних групах основних засобів.

Зобов’язання з оренди. На дату початку оренди Група визнає зобов'язання з оренди, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які повинні бути здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання права (опціону) на купівлю, якщо є достатня впевненість в тому, що Група виконає це право (опціон), і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Групою права (опціону) на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати (крім випадків, коли вони понесені для виробництва запасів) в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку приведеної вартості орендних платежів Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, оскільки процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань з оренди збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, Група здійснює переоцінку балансової вартості зобов'язань з оренди в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни орендних платежів або зміни оцінки права (опціону) на купівлю базового активу.

Група представляє зобов'язання по оренді в складі «Інших довгострокових зобов’язань» та «Інших короткострокових зобов'язань».

Звільнення з оренди. Група застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до своїх короткострокових договорів оренди (тобто, до договорів, за якими на дату початку оренди термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять права (опціону) на купівлю базового активу). Група також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди базових активів вартістю в сумі 150 000 грн. Орендні платежі по короткостроковій оренді, оренді активів з низькою вартістю визнаються як витрати лінійним методом протягом терміну оренди.

Група не застосовує вимоги МСФЗ (IFRS) 16, якщо вона виступає орендарем за договором оренди нематеріальних активів та визнає орендні платежі за такою орендою у якості витрат або лінійним методом, або з використанням іншого системного підходу.

Група як орендодавець.

Оренда, за якою у Групи залишаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням активом, класифікується як операційна оренда. Орендний дохід, що виникає, враховується лінійним методом протягом терміну оренди і включається в інший операційний дохід. Первісні прямі витрати, понесені при укладенні договору операційної оренди, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і визнаються протягом терміну оренди на тій же основі, що і дохід від оренди.

Суборенда. Група класифікує суборенду як операційну оренду у разі, якщо головний договір, у якому Група виступає проміжним орендодавцем, є короткостроковою орендою. В іншому випадку суборенда класифікується на підставі активу з права користування, обумовленого головним договором оренди, у якому Група виступає проміжним орендодавцем.

Група класифікує суборенду як фінансову оренду, якщо період суборенди збігається з терміном, що залишився за головним договором, у якому Група виступає проміжним орендодавцем.

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу (або групи вибуття). Необоротні активи та групи вибуття (до складу яких можуть входити як необоротні, так і оборотні активи) показуються у звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їх балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу (включаючи втрату контролю над дочірньою компанією, яка утримує активи) протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов:

а) активи готові до негайного продажу в їх поточному стані;

б) керівництво Групи затвердило поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію;

в) проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною;

г) очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та

д) не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи або групи вибуття, які у звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Група вибуття – це група активів (оборотних і необоротних), запланованих до вибуття у результаті продажу або іншим чином разом як група у ході одної операції, і зобов'язання, безпосередньо пов'язані з цими активами, які будуть передані у результаті цієї операції. Гудвіл обліковується у складі групи вибуття у тому випадку, якщо група вибуття є одиницею, що генерує грошові кошти, на яку при придбанні був віднесений гудвіл. Необоротні активи - це активи, які включають суми, що, як очікується, будуть відшкодовані або отримані протягом періоду понад 12 місяців після звітного періоду. У разі потреби у рекласифікації, вона здійснюється як для оборотної, так і необоротної частини активу.

Групи вибуття, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їх балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на вибуття залежно від того, яка з них менша. Основні засоби та нематеріальні активи, утримувані для продажу, не амортизуються. Рекласифіковані довгострокові фінансові інструменти та відстрочені податки не підлягають списанню до їхньої балансової вартості або до справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття, залежно від того, яка з них менша.

Зобов'язання, безпосередньо пов'язані з групою вибуття, які будуть передані при вибутті, підлягають рекласифікації і відображаються у звіті про фінансовий стан окремим рядком.

Припинена діяльність. Припиненою діяльністю є компонент Групи, який або вибув, або віднесений у категорію утримуваного для продажу, і:

(а) являє собою окремий значний напрямок діяльності чи географічний район ведення операцій;

(б) є частиною єдиного скоординованого плану вибуття окремого значного напрямку діяльності або географічного району ведення операцій; або

(в) є дочірньою компанією, придбаною виключно з метою подальшого продажу.

Прибутки і грошові потоки від припиненої діяльності, за їх наявності, відображаються окремо від триваючої діяльності; при цьому подання порівняльних показників змінюється відповідним чином.

Податки на прибуток. Податки на прибуток наведені у фінансовій звітності відповідно до законодавства України, яке вступило в дію або повинно бути введено в дію на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок і відстрочений податок і визнаються в звіті з фінансових результатів, крім випадків, коли вони відносяться до операцій, визнаних безпосередньо у складі капіталу, в тому ж або іншому періоді. В цьому випадку податок також визнається у складі капіталу.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, треба буде сплатити або відшкодувати у податкових органів відносно прибутку до оподаткування або збитків поточних або попередніх періодів. Інші податки, окрім податку на прибуток, показані у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відповідно до виключення при первинному визнанні, відстрочені податки не визнаються відносно тимчасових різниць при первинному визнанні активу або зобов'язання у разі операції, що не є об'єднанням компаній, коли така операція при її первинному обліку не впливає ні на фінансовий, ні на податковий прибуток. Суми відстрочених податків розраховуються за ставками оподаткування, які введені в дію або мають бути введені в дію на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, які зменшують базу оподаткування, і перенесені податкові збитки визнаються тільки в тій мірі, в якій існує вірогідність отримання прибутку до оподаткування, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Умовні активи та умовні зобов'язання. Умовний актив не визнається у балансі групи, але розкривається у фінансовій звітності, якщо вірогідно отримання економічних вигід.
Умовні зобов’язання не визнаються в балансі, якщо не існує ймовірності, що для погашення зобов'язання буде необхідний відтік економічних ресурсів, і його можна обґрунтовано оцінити. Умовні зобов’язання розкриваються, якщо тільки можливість відтоку ресурсів, що представляють економічну вигоду, не є віддаленою.

Податок на додану вартість (ПДВ). ПДВ з операцій, які здійснює Група, стягується за двома ставками: 20% при продажу на території Україні та імпорті товарів, робіт чи послуг та 0% при експорті товарів та виконанні робіт або наданні послуг за межі України. Податкове зобов’язання з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованій за звітний період, і виникає на дату відвантаження товарів клієнту або на дату надходження коштів від клієнта залежно від того, яка подія відбулася раніше. Податковий кредит з ПДВ – це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов’язання з ПДВ за звітний період. Право на податковий кредит з ПДВ виникає в момент отримання податкової накладної, яка видається в момент надходження оплати постачальнику, або в момент отримання товарів, робіт, послуг залежно від того, яка подія відбувається раніше. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв під очікувані кредитних збитки, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Запаси. У Звіті про фінансовий стан запаси враховуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за цінами перших покупок (метод ФІФО). Первісна вартість незавершеного виробництва включає прямі витрати на матеріали та оплату праці, ЄСВ, інші прямі виробничі витрати і накладні виробничі витрати, які пов’язані з наданням послуг, що на дату звітності ще не були завершені і надані клієнту.

Фінансові інструменти.

Фінансові інструменти – основні визначення оцінки. *Справедлива вартість* – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов’язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов’язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних

аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. *Ефективна процентна ставка* – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інстру менту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторах, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконтиамортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Визнання та припинення визнання фінансових активів

Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та інвестицій у боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу..

Група припиняє визнання фінансового активу тоді, коли:

а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або
б) вона передає фінансовий актив, і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання відповідно до МСФЗ 9.

Подальша оцінка. Після первісного визнання Група оцінює фінансовий актив відповідно до його класифікації.

Класифікація фінансових активів

Класифікація фінансових активів здійснюється виходячи з
1) бізнес-моделі, використовуваної Групою для управління фінансовими активами та
2) характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором грошовими потоками.

Група класифікує свої фінансові активи за наступними категоріями:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (боргові);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (корпоративні права);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

До фінансових активів відносяться: грошові кошти, не обмежені для використання, та їх еквіваленти; дебіторська заборгованість; фінансові інвестиції, що утримуються до погашення; фінансові активи, призначені для перепродажу; інші фінансові активи.

Дебіторська заборгованість з основної діяльності. Дебіторська заборгованість з основної діяльності і інша дебіторська заборгованість спочатку враховується за справедливою вартістю чи номінальною вартістю (сумою вказаною в рахунку) залежно від того чи є суттєвий фінансовий компонент у транзакції продажу, а надалі оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.
Група проводить нарахування оціночного резерву під очікувані збитки на кожну звітну дату. Нараховані суми оціночного резерву відображаються в Звіті про фінансовий стан в складі активів, а витрати по нарахуванню - в Звіті про фінансові результати - в складі інших операційних витрат.
Коли дебіторська заборгованість з основної діяльності стає безповоротною, вона списується за рахунок оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку або збитку.

Грошові кошти і їх еквіваленти. Грошові кошти і їх еквіваленти включають гроші в касі, грошові кошти на банківських рахунках до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції з первинним терміном розміщення не більше трьох місяців, які схильні до незначного ризику зміни вартості. Суми, використання яких обмежене, виключаються із складу грошових коштів і їх еквівалентів. Суми, обмеження відносно яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Фактично наявні в Групі фінансові активи належать до категорій тих, які оцінюються за амортизованою вартістю та які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (корпоративні права). В фінансовій звітності Група обліковує інвестиції в дочірні, спільні підприємства за собівартістю відповідно до МСБО 27. Інвестиції в асоційовані компанії обліковуються за методом участі в капіталі.

Інвестиції у дочірні компанії.

Дочірні підприємства – це такі об’єкти інвестицій, включаючи структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (і) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об’єкта інвестицій, (іі) наражається на ризики, пов’язані з коливанням доходу від участі в об’єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (ііі) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об’єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи контролю над іншим підприємством необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об’єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об’єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об’єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об’єкта інвестицій Група оцінює розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу.

У цій фінансовій звітності інвестиції у дочірні компанії обліковані за первісною вартістю за вирахуванням накопичених збитків від знецінення, якщо необхідно.

Рекласифікація фінансових активів. Фінансові інструменти перекласифікуються лише тоді, коли змінюється бізнес-модель управління портфелем фінансових активів в цілому. Перекласифікація має перспективний ефект і відбувається з початку першого періоду, який настає після зміни бізнес-моделі.

Фінансові активи класифікуються як оборотні активи, за винятком фінансових активів з терміном погашення більше 12 місяців після звітної дати. Ці фінансові активи класифікуються як необоротні активи.

Втрати від зменшення корисності фінансових активів. Резерв під очікувані кредитні збитки.

Група створювала резерв під очікувані кредитні збитки щодо всіх фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки.

Очікувані кредитні збитки (ECL) - це зважена за ймовірністю оцінка кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як поточна вартість усіх недоотриманих сум грошових коштів (тобто різниця між потоками грошових коштів, що мають надійти до Групи відповідно до контракту, та грошовими потоками, які Група очікує отримати). ECL дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Резерв під знецінення заснований на величині очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних 12 місяців, якщо не відбулося значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання.

При визначенні того, чи збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та при оцінці ECL, Група бере до уваги обґрунтовану та підтримувану інформацію, що є актуальною та доступною без надмірних витрат або зусиль. Це включає в себе як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз, засновані на історичному досвіді Групи та обґрунтованій кредитній оцінці.

Відповідно до МСФЗ 9 очікувані кредитні збитки можуть бути:

- 12-місячні ECL: це ECL, які є наслідком можливих подій протягом 12 місяців після звітної дати; і
- ECL за весь строк дії: це ECL, що є результатом усіх можливих подій протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту.

Група застосовує спрощений підхід до визнання очікуваних кредитних збитків на увесь строк дії торгової та іншої дебіторської заборгованості. Щоб оцінити ECL, дебіторська заборгованість підрозділяється на групи на основі однорідних для кожної групи характеристик кредитного ризику і термінів прострочення заборгованості для договорів одного типу. Для кожної такої групи застосовується коефіцієнт кредитного ризику (очікуваний відсоток втрат) з матриці оціночних резервів.

Для всіх інших інструментів Група застосовує триступеневу модель знецінення, засновану на зміні кредитної якості з моменту первісного визнання. Якщо не було істотного збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту первісного визнання або кредитний ризик сам по собі низький на дату складання звітності, то фінансовий актив класифікуються на першому етапі як «фінансовий активів з низьким кредитним ризиком». Група також використовує припущення, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не збільшився значно з моменту первісного визнання, якщо було визначено, що фінансовий інструмент має низький кредитний ризик станом на звітну дату. Для фінансових активів на етапі 1 їх ECL визначається з урахуванням можливих подій протягом наступних 12 місяців або до погашення заборгованості ("12 місячний ECL"). Якщо Група визначає значне збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту його первісного визнання, актив переноситься на Етап 2 («Значне збільшення кредитного ризику"). При цьому Група визнає резерв під кредитні збитки за даним фінансовим інструментом в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам на довічній основі та враховуючи контрактний термін погашення, але зваживши на збільшення кредитного ризику. На Етапі 3 («кредитно-знецінений актив») його ECL оцінюється на довічний основі.

На звітну дату в залежності від змін в платіжній дисципліні покупця оновлюються історичні ймовірності дефолтів за минулі періоди, що спостерігаються, аналізуються зміни в прогнозних оцінках і на цій основі переглядаються коефіцієнти кредитного ризику. При нарахуванні оціночного резерву керівництвом використовується також додаткова інформація, яка піддається аналізу. Станом на кожну звітну дату Група оцінює, чи значно збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання. Для цього Група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту на дату первісного визнання та аналізує обґрунтовану і підтверджуючу інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль, яка вказує на значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання відповідного інструменту. Під дефолтом розуміється нездатність позичальника виконати прийняті на себе зобов'язання в установлені строки. Група застосовує спростовне припущення про те, що дефолт настає не пізніше, ніж, коли фінансовий актив прострочений на 360 днів, за винятком випадків, коли Група має в своєму розпорядженні обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка демонструє, що використання критерію дефолту, що передбачає велику затримку платежу, є більш доречним. З метою аналізу збільшення кредитного ризику Група враховує обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка доступна без надмірних витрат або зусиль і є доречною для конкретного аналізованого фінансового інструменту.

Кредитно-знецінені фінансові активи.

Також на кожну звітну дату Група визначає, чи можуть бути фінансові активи віднесені до кредитно-знецінених. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулася одне або кілька подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Група відносить в цю групу активи, за якими є об'єктивні свідчення знецінення на дату складання звітності. Ознаки кредитно-знеціненого фінансового активу:

- значні фінансові труднощі позичальника;
- порушення умов договору (дефолт або прострочення платежу);
- надання кредиторами поступок своєму позичальникові в силу економічних причин або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами цього позичальника;
- поява ймовірності банкрутства або реорганізації позичальника;
- зникнення активного ринку для даного фінансового активу в результаті фінансових труднощів емітента;
- покупка або створення фінансового активу з великою знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Якщо Група набуває боргові фінансові інструменти емітентів (або видає позики Групам), які вже відчувають серйозні фінансові труднощі, інвестиції відразу класифікуються як придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. Кредитно-знеціненим (дефолтним) фінансовий актив може стати також у разі збільшення кредитного ризику.

Визнання знецінення.

Група відображає в прибутку або збитку зміни очікуваних кредитних збитків на кожну звітну дату, щоб відобразити зміни в кредитному ризику після первісного визнання. Збитки від знецінення, пов'язані з торговою та іншою дебіторською заборгованістю, включаючи договірні активи, відображаються як частина інших операційних витрат у звіті про прибутки та збитки.

Перекласифікація фінансових активів

Група перекласифіковує фінансові активи виключно в тому випадку, якщо вона змінила бізнес-модель, яка використовується для управління даними фінансовими активами.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Група передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов’язані з володінням активами, або (іі) Група не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов’язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Модифікація фінансових активів. Група іноді переглядає або іншим чином модифікує договірні умови фінансових активів. Група оцінює, чи є модифікація передбачених договором грошових потоків суттєвою з урахуванням, серед іншого, таких факторів: наявності нових договірних умов, які мають значний вплив на профіль ризиків за активом, суттєвої зміни процентної ставки, зміни валютної деномінації, появи нового чи додаткового кредитного забезпечення, які чинять істотний вплив на кредитний ризик, пов'язаний з активом, або значного подовження строку кредиту у випадках, коли позичальник не зазнає фінансових труднощів.

Якщо модифіковані умови суттєво відрізняються, так що права на грошові потоки від первісного активу спливають, Група припиняє визнання первісного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Датою перегляду умов вважається дата первісного визнання для цілей розрахунку подальшого знецінення, у тому числі для визначення факту значного підвищення кредитного ризику. Група також оцінює відповідність нового кредиту чи боргового інструмента критерію виплат виключно основної суми боргу та процентів. Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

У ситуації, коли перегляд умов був викликаний фінансовими труднощами контрагента чи його неспроможністю виконати первинно узгоджені платежі, Група порівнює первісні та скориговані грошові потоки з активами на предмет істотної відмінності ризиків та вигод від активу внаслідок модифікації умови договору. Якщо ризики і вигоди не змінюються, істотна відмінність модифікованого активу від первісногоактиву відсутня, і його модифікація не призводить до припинення визнання. Група здійснює перерахунок валової балансової вартості шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків за договором за первісною ефективною процентною ставкою (чи за ефективною процентною ставкою,

скоригованою з урахуванням кредитного ризику для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) і визнає прибуток чи збиток від модифікації у складі прибутку чи збитку.

Фінансові активи – списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Група вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. [Ознаки відсутності обґрунтованих очікувань щодо стягнення включають… вказати]. Група може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Група намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Категорії оцінки фінансових зобов'язань. Група класифікує свої фінансові зобов'язання за наступними категоріями:

- фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- фінансові зобов'язання, які на власний розсуд класифіковані без права подальшої рекласифікації як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваним для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні, та договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

До фінансових зобов'язань відносяться: кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість, заборгованість за позиковими коштами, фінансові гарантії та інші фінансові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю і інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість з основної діяльності нараховується, коли контрагент виконав свої зобов'язання за договором, і спочатку враховується за справедливою вартістю, а надалі за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти враховуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Витрати з позикових коштів відносяться на витрати на пропорційно-тимчасовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки або капіталізуються. Позикові засоби класифікуються як поточні зобов'язання, за винятком випадків, коли Група має безумовне право відстрочити погашення зобов'язання, щонайменше, на 12 місяців після звітної дати.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Група несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Групи (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Фінансові гарантії. Фінансові гарантії вимагають від Групи здійснення визначених платежів для відшкодування збитків власнику гарантії, понесених у випадку, якщо відповідний дебітор не здійснить своєчасно платіж відповідно до первинних або модифікованих умов боргового інструменту. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку гарантії. Станом на кінець кожного звітного періоду гарантії оцінюються за найбільшою із двох сум: (і) суми оціночного резерву під очікувані збитки по гарантії, визначеної із використанням моделі очікуваних кредитних збитків, та (іі) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні. Крім того, щодо дебіторської заборгованості із винагороди, яка відображається у звіті про фінансовий стан як актив, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорів, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Групою та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання.

Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток

відображається у складі прибутку чи збитку, якщо економічна суть різниці у балансовій вартості не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Група може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі прибутку чи збитку.

Класифікація фінансових зобов’язань.

Фінансові зобов’язання обліковуються за амортизованою вартістю за винятком фінансових зобов’язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL) Ця класифікація застосовується до деривативів, та договорів фінансової гарантії.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Група може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі прибутку чи збитку.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (і) у ході звичайного ведення бізнесу, (іі) у випадку дефолту та (ііі) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Аванси видані.

Аванси видані відображаються у Звіті про фінансовий стан за первинною вартістю із врахуванням можливого знецінення. Тестування на можливе знецінення авансів Група здійснює щорічно.

Аванси відносяться в категорію довгострокових активів, якщо товари або послуги, за які здійснений аванс, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо аванс відноситься до активу, який при первинному визнанні включається в категорію необоротних активів. Аванс списується на фінансовий результат після отримання послуг, до яких відноситься аванс, і капіталізується у вартості товарів отриманих. Якщо існує свідоцтво того, що товари або послуги, до яких відноситься аванс, не будуть отримані, відповідне знецінення признається у складі прибутку або збитку.

Аванси видані не є фінансовими активами, оскільки їх майбутня економічна вигода полягає у отриманні товарів чи послуг.

Аванси отримані. Аванси отримані враховуються за первинною вартістю. Аванси відносяться в категорію довгострокових зобов'язань, якщо товари або послуги, за які здійснено аванс, будуть реалізовані через один рік або пізніше.

Дисконтування авансів отриманих не здійснюється, якщо момент поставки залежить від ініціативи покупця, якщо розмір змінної компенсації (винагорода) залежить від майбутніх подій, які не підконтрольні сторонам договору та в інших випадках.

Дисконтування авансів отриманих, за якими винесено відповідне професійне судження щодо наявності компоненту фінансування в договорі, здійснюється з дати отримання таких авансів. В якості ставки дисконтування Група використовує або вбудовану ставку, або відповідну ставку залучення кредитних ресурсів.

Аванси, видані або отримані в валюті, що відрізняється від функціональної валюти Групи, не підлягає перерахунку на кінець звітного періоду та відображається за курсом, за яким такі аванси були зараховані при первісному визнанні.

Дебіторська заборгованість за авансами по поставкам обладнання та інших основних засобів визнається як довгостроковий актив та відображається у складі інших необоротних активів.

Статутний капітал. Статутний капітал формується з внесків Учасників Компанії.

Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю частки в статутному капіталі обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Капітал в дооцінках відображає приріст справедливої вартості основних засобів, а також її зниження в тій мірі, в якій це зниження компенсує приріст вартості того ж активу, визнаний раніше у складі іншого сукупного доходу.

Додатковий капітал. Додатковий капітал — це суми дооцінки інших необоротних активів і фінансових інструментів; вартість необоротних активів, безоплатно отриманих підприємством від інших осіб; інші види додаткового капіталу.

Нерозподілений прибуток. Нерозподілений прибуток включає суми накопичених прибутків та збитків за весь період діяльності.

Дивіденди. Дивіденди признаються як зобов'язання і віднімаються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається в примітках до фінансової звітності, якщо вони запропоновані до звітної дати або запропоновані або оголошені після звітної дати, але до затвердження фінансової звітності до випуску.

Резерви по зобов'язаннях і платежах. Резерви по зобов'язаннях і платежах визнаються у випадках, коли у Групи є поточні юридичні або передбачувані зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує вірогідність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Коли існує декілька схожих зобов'язань, вірогідність того, що буде потрібно відтік грошових коштів для їх погашення, визначається для усього класу таких зобов'язань. Резерв признається, навіть коли вірогідність відтоку грошових коштів відносно будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, невелика.

Група формує наступні види резервів забезпечення майбутніх виплат і платежів:

- резерв під забезпечення виплат відпусток;
- резерв під виплату річних премій, бонусів;

Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням процентної ставки (до оподаткування), що відбиває поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і риски, властиві зобов'язанню. Збільшення резерву з часом признається як процентна витрата.

Коли Група чекає, що резерв буде відшкодований, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тих випадках, коли відшкодування значною мірою гарантоване.

Визнання доходів. Дохід від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг (дохід за договорами з покупцями) визнається тоді, коли (або в міру того, як) Група виконує свої обов'язки до виконання за договором шляхом передачі товарів або послуг (тобто, активів), які підлягають поставці покупцеві. В момент укладення договору Група визначає, чи виконує вона обов'язок до виконання протягом періоду або в певний момент часу. Якщо обов'язок до виконання не виконується протягом періоду, Група виконує обов'язок до виконання в певний момент часу. Товари або послуги вважаються переданими, коли (або в міру того, як) покупець отримує контроль над ними. Ціна в угодах формується за методом «витрати плюс» або за аналогом ринкової вартості (для контрольованих операцій з ТЦУ).

Група використовує стандартну п’яти-крокову модель передбачену МСФЗ (IFRS) 15. Група визнає доходи тоді, коли (або як тільки) задоволене зобов’язання щодо виконання, тобто коли контроль над товарами або послугами, який супроводжує зобов’язання до виконання, був переданий клієнту.

Визнання витрат. Витрати враховуються згідно методу нарахування. Витрати визнаються в разі зменшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, які можуть бути надійно оцінені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигод протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу їх вартості між відповідними звітними періодами.

Фінансові доходи і витрати. Фінансові доходи і витрати включають процентні доходи і витрати за фінансовими активами і зобов'язаннями, зміну відсотка відносно пенсійних зобов'язань і резерву по виведенню активів з експлуатації, а також прибутки та збитки від курсових різниць. Процентні доходи і витрати визнаються з використанням методу ефективної процентної ставки, виходячи з бази їх нарахування та строку використання відповідних активів і зобов'язань.

Проценті доходи. Процентні доходи по всіх боргових інструментах, крім тих, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за методом нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Розрахунок за таким методом включає в процентні доходи всі комісійні та виплати, отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, та всі інші премії або дисконти. Процентні доходи по боргових інструментах, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, розраховані за номінальною процентною ставкою, відображаються у складі прибутку чи збитку в статті «Фінансові доходи».

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені Групою у зв'язку з формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку або облік гарантій чи забезпечення, за врегулювання умов надання інструмента і за обробку документів за угодою).

Щодо створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, ефективна процентна ставка являє собою ставку, яка дисконтує очікувані грошові потоки (включаючи первинно очікувані кредитні збитки) до справедливої вартості при первісному визнанні (зазвичай, відповідає ціні придбання). У результаті, ефективний процент є скоригованим з урахуванням кредитного ризику.

Процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до валової балансової вартості фінансових активів, крім: (і) фінансових активів, які стали кредитно-знеціненими (Етап 3) і для яких процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до їх амортизованої вартості (за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки); і (іі) створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, для яких первісна ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик, застосовується до амортизованої вартості.

Винагороди працівникам. Заробітна плата, єдиний соціальний внесок України, щорічні відпускні і лікарняні, преміальні і не грошові винагороди (наприклад, безкоштовне медичне обслуговування) нараховуються того року, в якому відповідні послуги надаються працівниками Групи. Група платить передбачені законодавством внески до Фонду соціального страхування по тимчасовій втраті працездатності, Фонду загальнодержавного соціального страхування України на випадок безробіття та Пенсійного фонду у вигляді єдиного соціального внеску на користь своїх співробітників. Внесок розраховується як відсоток від поточної валової суми заробітної плати і відноситься на витрати у міру їх виникнення.

6.Істотні бухгалтерські оцінки і судження при застосуванні облікової політики

Група робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показані в звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки і судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва та інших чинниках, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. При застосуванні облікової політики, окрім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансовій звітності, і оцінки, які можуть привести до значних коригувань балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Оренда та припинення визнання фінансових активів. Керівництво застосовує професійне судження для того, щоб визначити, чи переважно всі ризики та вигоди від володіння фінансовими та орендними активами, коли Група є орендодавцем, передаються контрагентам, зокрема, які ризики та вигоди є найбільш суттєвими і з чого складаються переважно всі ризики та вигоди.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Оцінка очікуваних кредитних збитків – це суттєва оцінка, яка передбачає визначення методології оцінки, моделей та вхідних параметрів. Наступні компоненти мають значний вплив на оціночний резерв під кредитні збитки: визначення дефолту, значне підвищення кредитного ризику, ймовірність дефолту, заборгованість на момент дефолту і розмір збитку в разі дефолту, а також моделі макроекономічних сценаріїв. Група регулярно аналізує та перевіряє коректність моделей і вхідних параметрів для зменшення різниці між оцінкою очікуваного кредитного збитку та фактичним кредитним збитком.

Керівництво оцінює очікувані кредитні збитки на основі аналізу окремих заборгованостей. Фактори, що приймаються до уваги, включають аналіз строків погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості порівняно з умовами контрактів та фінансовим становищем дебітора та історію платежів клієнта. Якщо фактичні надходження будуть меншими за очікування керівництва, Групи потрібно буде визнати додаткові витрати на створення резерву під очікувані кредитні збитки. Припущення, що використовуються для оцінки зменшення корисності торгової та іншої дебіторської заборгованості за суб'єктами господарювання, що знаходяться на сході України, мають більший рівень невизначеності, ніж в інших регіонах. При цьому більшість дебіторської заборгованості, яка не повністю знецінені, є заборгованістю пов'язаних сторін, і головна невизначеність стосується термінів розрахунків.

Для визначення значного підвищення кредитного ризику Група порівнює ризик дефолту протягом очікуваного строку фінансового інструменту станом на звітну дату із ризиком дефолту на дату початкового визнання. У ході оцінки враховується відносне підвищення кредитного ризику, а не конкретний рівень кредитного ризику станом на кінець звітного періоду. Група враховує всю обґрунтовану та підтверджувану прогнозну інформацію, доступну без надмірних витрат та зусиль, у тому числі низку факторів, включаючи поведінкові аспекти конкретних клієнтських портфелів. Група визначає поведінкові індикатори підвищення кредитного ризику до моменту непогашення заборгованості у встановлений строк і враховує у ході оцінки кредитного ризику належну прогнозну інформацію як на рівні окремого інструменту, так і на рівні портфелю. Більше деталей щодо оцінки очікуваних кредитних збитків наведено у Примітці 33.

Група не застосовувала заходів із надання підтримки, встановлені українським урядом у квітні 2020 року у зв'язку з поширенням COVID-19, відповідно модифікація договорів за відповідними фінансовими активами не відбувалась.

Модифікація фінансових активів. У разі зміни договірних умов фінансового активу (наприклад, у разі перегляду умов договору), Група оцінює, чи є така зміна суттєвою і має призвести до припинення

визнання первісного активу та визнання нового активу за справедливою вартістю. Ця оцінка основана переважно на якісних факторах, описаних у відповідній обліковій політиці, та потребує істотних суджень. Зокрема, Група використовує судження при прийнятті рішення щодо припинення визнання кредитно-знецінених кредитів із переглянутими умовами і визначення нових визнаних кредитів кредитно-знеціненими при початковому визнанні. Рішення про необхідність припинення визнання залежить від того, чи змінюються ризики та вигоди, тобто очікувані грошові потоки (а не передбачені договором грошові потоки), внаслідок такої модифікації. Керівництво визначило, що в результаті модифікації таких кредитів ризики і вигоди не змінились, отже, по суті, не відбулося ні припинення визнання всіх таких модифікацій та кредитів, ні їх рекласифікації з етапу кредитно-знецінених.

Політика списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Група вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Визначення грошових потоків, за якими немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування, потребує застосування суджень. Керівництво врахує наступні ознаки відсутності обґрунтованих очікувань щодо відшкодування таких активів: [кількість днів прострочення платежу, процес ліквідації або процедура банкрутства, справедлива вартість забезпечення є меншою за витрати на стягнення або завершення заходів із примусового стягнення].

Строки експлуатації основних засобів. Оцінка строків експлуатації об’єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень з урахуванням строків експлуатації подібних активів у минулому. Група одержує майбутні економічні вигоди від активів переважно у результаті їх використання. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та старіння, часто призводять до скорочення економічних вигід від активів. Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Група, як очікується, отримає вигоди від їх використання. При цьому враховуються такі основні чинники: (а) передбачуване використання активів та (б) прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування.

Амортизація активів у формі права користування. При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди офісних приміщень, як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- У Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- У Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.

В інших випадках Група розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

Можливості подовження та припинення. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів оренди приміщень (будівель) Групи. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Група використовує у своїй діяльності.

У тих випадках, коли опціон фактично виконаний (чи не виконаний) або у Групи виникає зобов'язання виконати (чи не виконати) його, оцінка строку оренди переглядається. Оцінка наявності достатньої упевненості переглядається лише у разі значних подій або значних змін в обставинах, які впливають на оцінку і які Група може контролювати.

Ставки дисконтування, використані для визначення зобов'язань з оренди. Якщо процентну ставку, закладену у договорі оренди, неможливо визначити достовірно, Група використовує у якості основи для розрахунку ставки дисконтування ставку залучення додаткових позикових коштів, яка визначається як середня ставка НБУ за останні 6 місяців в залежності від строку фінансового інструменту якщо інше не зазначено в обліковій політиці Групи.

Припущення для визначення суми резервів. Резерви майбутніх виплат (або оціночні зобов'язання) визнаються лише тоді, коли:

- Група має поточне зобов'язання (юридичне або обумовлене практикою) в результаті минулих подій;
- існує ймовірність, що для погашення цього зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди;
- може бути зроблена достовірна розрахункова оцінка суми зобов'язання.

При створенні резерву Група приймає до уваги тільки ті зобов'язання, які виникають в результаті минулих подій, не пов'язаних з майбутніми діями Групи.

Сума, визнана в якості резерву, являє собою найкращу оцінку витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Якщо вплив тимчасової вартості грошей істотний, величина оціночного зобов'язання дорівнює дисконтованій вартості очікуваних витрат на погашення зобов'язання.

При оцінці резервів, Група: бере до уваги ризики і невизначеність та не враховує прибуток від очікуваного вибуття активів, якщо таке вибуття тісно пов'язане з можливістю виникнення зобов'язання.

Якщо існують законодавчі вимоги, згідно з якими Група повинна робити соціальні виплати своїм співробітникам в майбутньому, то під ці зобов'язання формуються відповідні резерви.

Група створює резерви на відновлення земельних ділянок з урахуванням суми прогнозних майбутніх витрат на закриття, рекультивацію та відновлення навколишнього середовища в тому звітному періоді, коли відбувається відповідне екологічне втручання.

Резерви на витрати з рекультивації родовищ і відвалів визнаються в повному обсязі на основі дисконтування з використанням ринкової ставки відсотка. Визнана сума являє собою поточну вартість оцінених майбутніх витрат, визначених відповідно до умов контракту, або на основі експертних висновків або відповідно до вимог законодавства на основі обґрунтованих оцінок керівництва та наявних історичних даних. Якщо очікується, що витрати або їх частина, необхідні для погашення оціночного зобов'язання, будуть відшкодовані іншою стороною, відшкодування визнається тільки тоді, коли стає практично безсумнівним, що компенсація буде отримана, якщо Група погасить свій обов'язок.

Ліквідаційна вартість основних засобів. Ліквідаційна вартість - розрахункова сума, яку Група отримала на поточний момент від вибуття активу після вирахування розрахункових витрат на вибуття, якщо б стан такого активу та строк його служби були такими, що очікуються до закінчення строку його корисного використання. Група встановлює ліквідаційну вартість для всіх об’єктів основних засобів, що дорівнює нулю.

Списання запасів. Група при списанні запасів використовує такі методи:

- метод ідентифікованої собівартості;
- метод середньозваженої вартості;
- метод ФІФО;

Оцінка вибуття запасів здійснюється:

- методом ідентифікованої собівартості - для запасів, де можлива ідентифікація запасів, а також встановлення дати вибуття кожної одиниці запасів;

- методом ФІФО або методом середньозваженої вартості, для тих запасів, де неможлива специфічна ідентифікація.

Група використовує один і той же метод списання для всіх одиниць запасів, які мають однакове призначення та однакові умови використання.

Вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП) повністю списується на відповідну статтю витрат при їх передачі в експлуатацію.

Процентні ставки, застосовані до фінансових активів та зобов’язань. За відсутності аналогічних фінансових інструментів для оцінки справедливої вартості довгострокових фінансових активів та зобов’язань були застосовані професійні судження. Зміна ефективних процентних ставок, використаних для оцінки справедливої вартості виданої фінансової допомоги та інших фінансових активів, може мати суттєвий вплив на фінансову звітність.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачяться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група проводить операції з пов'язаними сторонами. Для обґрунтування суми винагороди Група використовує метод порівняльної неконтрольованої ціни. Рівень вартості послуг підтверджено проведеним дослідженням ринкового діапазону та документацією з трансфертного ціноутворення. При визначенні того, чи проводилися операції по ринкових або неринкових процентних ставках, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку.

Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій із непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

7.Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності

Нові і переглянуті МСФЗ у фінансовій звітності
Група прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені Міністерством фінансів України та набули обов'язкової чинності для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2021 року.

Наступні змінені стандарти набули чинності у 2021 році, але не мали суттєвого впливу на Групу:

1. Реформа базової процентної ставки – Етап 2 – зміни МСФЗ 9, МСФЗ 7, МСБО 39, МСФЗ 16, МСФЗ 4: Поправки до фази 2 розглядають питання, які можуть вплинути на фінансову звітність під час реформи базового рівня процентних ставок, включаючи наслідки змін договірних грошових потоків або відносин хеджування, що виникають внаслідок заміни базового рівня процентної ставки. з альтернативною базовою ставкою (проблеми із заміною).
Зміни охоплюють наступні області:

- Порядок обліку змін у базисі для визначення договірних грошових потоків у результаті реформи IBOR: Відповідно до змін щодо інструментів, до яких застосовується оцінка за амортизованою вартістю, в якості спрощення практичного характеру організації повинні обліковувати зміну в базисі для визначення договірних грошових потоків у результаті реформи IBOR шляхом актуалізації ефективної процентної ставки відповідно до керівництва, що міститься у пункті B5.4.5 МСФЗ 9. Отже, на відповідний момент не визнається прибуток або збиток. Зазначене спрощення практичного характеру застосовується тільки до такої зміни і тією мірою, якою вона необхідна як безпосередній наслідок реформи IBOR, а новий базис економічно еквівалентний попередньому базису. Страхові компанії, які застосовують тимчасове звільнення від застосування МСФЗ 9, також повинні застосовувати таке ж спрощення практичного характеру. В МСФЗ 16 також було внесено зміну, відповідно до якої орендарі зобов'язані використовувати аналогічне спрощення практичного характеру для обліку модифікацій договорів оренди, які змінюють базис для визначення майбутніх орендних платежів у результаті реформи IBOR.
- Дата закінчення звільнення за Етапом 1 для не визначених у договорі компонентів ризику у відносинах хеджування: Відповідно до змін Етапу 2 організаціям необхідно перспективно припинити застосовувати звільнення Етапу 1 щодо не визначених у договорі компонентів ризику на більш ранню з двох дат: на дату внесення змін до не визначеного у договорі компоненту ризику чи на дату припинення відносин хеджування. У змінах Етапу 1 не визначена дата закінчення щодо компонентів ризику.
- Додаткові тимчасові виключення із застосування конкретних вимог до обліку хеджування: Зміни Етапу 2 передбачають додаткові тимчасові звільнення від застосування спеціальних вимог до об-ліку хеджування, передбачених МСБО 39 і МСФЗ 9, щодо відносин хеджування, на які реформа IBOR має безпосередній вплив.

Передбачені МСФЗ 7 додаткові розкриття інформації, що стосуються реформи IBOR: Зміни вимагають розкриття наступної інформації: (i) як організація управляє процесом переходу на альтернативні базові ставки; її прогрес і ризики, що виникають у результаті цього переходу; (ii) кількісна інформація про похідні та непохідні фінансові інструменти, які заплановані до переходу, з розбивкою за суттєвими базовими процентними ставками; та (iii) опис усіх змін у стратегії управління ризиками в результаті реформи IBOR.

2. Зміни до МСФЗ 16: концесії на оренду, що пов'язані з COVID-19.

Поправки збільшують обсяг концесій на оренду, пов'язаних з COVID-19 (поправка до МСФЗ 16, яка була випущена 28 травня 2020 року), що забезпечує практичне застосування, що дозволяє орендарям не оцінювати, чи поступки по оренді виникають як прямий наслідок Пандемії COVID -19 і виконання певних умов є модифікаціями оренди і, натомість, враховують ці пільги з оренди, якби вони були модифікаціями оренди. Поправка збільшує період права практичного застосування на 12 місяців з 30 червня 2021 року по 30 червня 2022 року. Поправки набирають чинності з 1 квітня 2021 року для фінансових років, що починаються пізніше 1 січня 2021 року або пізніше. Опубліковано 30 серпня 2021 року.

Нові і переглянуті МСФЗ випущені, але які ще не набули чинності
Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Групою у річних періодах, починаючи з 01 січня 2022 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування**.**

1. Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати). Ці зміни усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і МСБО 28, що стосуються продажу чи внеску активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором. Основний наслідок застосування змін полягає у тому, що прибуток чи збиток визнається у повному обсязі у тому випадку, якщо угода стосується бізнесу. Якщо активи не являють собою бізнес, навіть якщо цими активами володіє дочірнє підприємство, визнається лише частина прибутку чи збитку.

2. Класифікація зобов'язань як поточні або довгострокові - зміни МСБО 1 (видані 23 січня 2020 року і діють на річні періоди, що починаються з 1 січня 2023 року або пізніше) Ці зміни обмеженої сфери застосування уточнюють, що зобов'язання класифікуються у короткострокові або довгострокові залежно від прав, існуючих на кінець звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковим, якщо організація має на кінець звітного періоду суттєве право відкласти їх погашення, як мінімум, на 12 місяців. Керівництво більше не містить вимогу про те, що таке право має бути безумовним. Очікування керівництва щодо того, чи буде воно у подальшому використовувати своє право відкласти погашення, не впливають на класифікацію зобов'язань. Право відкласти погашення виникає тільки у випадку, якщо організація виконує усі застосовні умови на кінець звітного періоду. Зобов'язання класифікується як короткострокове, якщо умову порушено на звітну дату чи до неї, навіть у випадку, коли після закінчення звітного періоду від кредитора отримано звільнення від обов'язку виконати умову. Водночас кредит класифікується як довгостроковий, якщо умову кредитного договору порушено тільки після звітної дати. Крім того, зміни уточнюють вимоги до класифікації боргу, який організація може погасити за рахунок його конвертації у власний капітал. «Погашення» визначається як припинення зобов'язання за рахунок його врегулювання у формі грошових коштів, інших ресурсів, які містять економічні вигоди, чи власних дольових інструмен тів організації. Передбачено виключення для конвертованих інструментів, які можуть бути конвертовані у власний капітал, але тільки для тих інструментів, де опціон на конвертацію класифікується як дольовий інструмент в якості окремого компонента комбінованого фінансового інструмента.

3. Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – **зміни МСБО 1** (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни МСБО 1 щодо класифікації зобов'язань у короткострокові або довгострокові були випущені у січні 2020 року з початковою датою набуття чинності з 1 січня 2022 року. Проте у зв'язку з пандемією COVID-19 дату набуття чинності було перенесено на один рік, щоб надати організаціям більше часу для запровадження змін, пов'язаних із класифікацією, у результаті внесення змін.

4. Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до **МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3**. Зміна МСБО 16 забороняє організаціям вираховувати з вартості об'єкта основних засобів будь-яку виручку, отриману від продажу готової продукції, виготовленої протягом періоду підготовки організацією цього активу до запланованого використання. Виручка від продажу такої готової продукції разом із витратами на її виробництво наразі визнається у складі прибутку чи збитку. Організація повинна застосовувати МСБО 2 для оцінки вартості такої готової продукції. Вартість не включатиме амортизацію такого активу, що тестується, оскільки він ще не готовий до запланованого використання. Зміна МСБО 16 також роз'яснює, що організація «перевіряє належне функціонування активу» шляхом оцінки технічних і фізичних характеристик цього активу.

Фінансові показники такого активу не мають значення для цієї оцінки. Отже, актив може функціонувати відповідно до намірів керівництва та підлягати амортизації до того, як він досягне очікуваного керівництвом рівня операційної діяльності.

Зміна МСБО 37 роз'яснює значення «витрати на виконання договору». Зміна пояснює, що прямі витрати на виконання договору включають додаткові витрати на виконання такого договору, та розподіл інших витрат, які безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Зміна також роз'яснює, що до створення окремого резерву під обтяжливий договір організація визнає весь збиток від знецінення активів, використаних у ході виконання договору, а не активів, призначених для виконання договору. МСФЗ 3 було змінено шляхом включення до нього посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року, яка дозволяє визначити, що являє собою актив або зобов'язання при об'єднанні

бізнесу. До цієї зміни МСФЗ 3 включав посилання на Концептуальну основу фінансової звітності 2001 року. Крім того, в МСФЗ 3 додано нове виключення щодо зобов'язань та умовних зобов'язань. Це виключення передбачає, що відносно певних категорій зобов'язань та умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ 3, повинна посилатися на МСБО 37 або на Роз'яснення КІМФЗ 21, а не на Концептуальну основу фінансової звітності 2018 року. Без цього нового виключення організації довелося б визнавати певні зобов'язання при об'єднанні бізнесу, які вона не визнавала б відповідно до МСБО 37. Отже, одразу після придбання організація повинна була б припинити визнання таких зобов'язань і визнати дохід, який не відображає економічну вигоду. Також було роз'яснено, що організація-покупець не зобов'язана визнавати умовні активи відповідно до визначення МСБО 37 на дату придбання.

5. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 1: Дочірнє підприємство, яке уперше застосувало МСФЗ. Поправка дозволяє дочірньому підприємству, що застосовує МСФЗ 1: D16 (а) (яке переходить на МСФЗ пізніше своєї материнської компанії), виконати оцінку накопиченого ефекту курсових різниць у складі іншого сукупного доходу - на підставі такої оцінки, виконаної материнською компанією на дату її переходу на МСФЗ (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

6. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 9: Комісійна винагорода, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань. Поправка уточнює характер такої комісійної винагороди - воно включає тільки винагороду, сплачене між позикодавцем і позикоотримувачем, включаючи винагороду, сплачене або отримане від особи інших сторін (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

7. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 16: Стимулюючі платежі по оренді. Поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліп

шення об'єкта оренди (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

8. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСБО 41: Ефекти оподаткування при визначенні справедливої вартості. Поправка виключає вимогу МСБО 41:22, яка вказує, що потоки грошових коштів, пов'язані з оподаткуванням, не включаються до розрахунків справедливої вартості біологічних активів. Поправка призводить до відповідності МСБО 41 і МСФЗ 13 (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

9. Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни включають роз'яснення для полегшення запровадження МСФЗ 17 і спрощення окремих вимог стандарту та перехідних положень. Ці зміни стосуються восьми областей МСФЗ 17 і не передбачають зміни основоположних принципів стандарту. До МСФЗ 17 були внесені такі зміни:

- Дата набуття чинності: Дату набуття чинності МСФЗ 17 (зі змінами) відкладено на два роки. Стандарт має застосовуватися до річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати. Встановлений у МСФЗ 4 строк дії тимчасового звільнення від застосування МСФЗ 9 також перенесено на річні звітні періоди, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати.

- Очікуване відшкодування страхових аквізиційних грошових потоків: Організації повинні відносити частину своїх аквізиційних витрат на відповідні договори, які очікується подовжити, та визнавати такі витрати як активи до моменту визнання організацією подовження договору. Організації повинні оцінювати ймовірність відшкодування активу на кожну звітну дату і надавати інформацію про конкретний актив у примітках до фінансової звітності.

- Маржа за передбачені договором послуги, що відноситься на інвестиційні послуги: Слід ідентифікувати одиниці покриття з урахуванням обсягу вигід і очікуваного періоду страхового покриття та інвестиційних послуг за договорами зі змінними платежами та іншими договорами з послугами по отриманню інвестиційного доходу відповідно до загальної моделі. Витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю, слід включати як грошові потоки у межі договору страхування у тих випадках, в яких організація здійснює таку діяльність для збільшення вигід від страхового покриття для власника страхового полісу.

- Утримувані договори перестрахування – відшкодування збитків: Коли організація визнає збиток при первісному визнанні обтяжливої групи базових договорів страхування чи при додаванні обтяжливих базових договорів страхування до групи, організація повинна скоригувати маржу за передбачені

договором послуги відповідної групи утримуваних договорів перестрахування і визнати прибуток за такими договорами перестрахування. Сума збитку, відшкодованого за утримуваним договором перестрахування, визначається множенням збитку, визнаного за базовими договорами страхування, на процент вимог за базовими договорами страхування, який організація очікує відшкодувати за утримуваним договором перестрахування. Ця вимога застосовуватиметься тільки у тому випадку, коли утримуваний договір перестрахування визнається до визнання збитку від базового договору страхування або одночасно з таким визнанням.

- Інші зміни: Інші зміни включають виключення зі сфери застосування для певних договорів кредитних карт (або аналогічних договорів) і для певних кредитних договорів; представлення активів і зобов'язань за договорами страхування у звіті про фінансовий стан у портфелях, а не в групах; застосовність варіанту зниження ризику при зниженні фінансових ризиків за допомогою утримуваних договорів перестрахування та непохідних фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; вибір облікової політики для зміни оцінок, зроблених у попередній проміжній фінансовій звітності, при застосуванні МСФЗ 17; включення платежів і надходжень з податку на прибуток, що відносяться на конкретного власника страхового полісу, за умовами договору страхування до грошових потоків; і вибіркове звільнення від вимог протягом перехідного періоду та інші незначні зміни.

10. Зміни МСБО 1 та Положення про практику застосування МСФЗ 2 «Винесення думок про суттєвість: розкриття облікової політики» : Розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

11. Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).

12. Зміни МСБО 12: Відстрочений податок на активи та зобов1язання, що виникають за результатами однієї операції (опубліковано 7 травня 2021 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).

Керівництво Групи очікує, що набуття чинності перелічених стандартів та тлумачень не буде мати істотного впливу на фінансову звітність. На сьогодні Група не планує дострокове застосування перелічених стандартів та тлумачень.

8.Використання справедливої вартості

Розрахункова справедлива вартість фінансових інструментів визначається з урахуванням різної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Однак для проведення такої оцінки необхідно обґрунтоване судження при тлумаченні ринкової інформації. Відповідно, такі оцінки не завжди виражають суми, які Група може отримати в існуючій ринковій ситуації.

Балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості майже дорівнює їх справедливій вартості у зв’язку з короткостроковістю погашення цих інструментів.

Ієрархія джерел оцінки справедливої вартості. Група використовує таку ієрархію для визначення справедливої вартості фінансових інструментів і розкриття інформації про неї в розрізі моделей оцінки:

1-й рівень: котирування (незкориговані) на активних ринках ідентичних активів чи зобов’язань;

2-й рівень: інші методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, є спостережуваними на ринку, прямо чи опосередковано;

3-й рівень: методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, не є спостережуваними на ринку.

Для оцінок і розкритті в даній звітності справедлива вартість визначається згідно МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості", за винятком інструментів, на які розповсюджується МСФЗ 2, орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівняних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів Групи може бути застосовано три підходи: (і) витратний, (іі) ринковий (або порівняльний) та (ііі) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної Групи та її активів.

(і) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та виходить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об’єкт з такими ж корисними властивостями. Першим кроком в рамках витратного підходу є визначення поточної вартості заміщення або поточної вартості відтворення оцінюваних активів.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два метода: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної Групи з зіставними Групами, акції яких обертаються на біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана Група порівнюється з зіставними Групами, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівнянності.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Група здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів, та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів.

9.Розрахунки і операції з пов'язаними сторонами

Визначення пов’язаних сторін наведене в МСБО 24 «Розкриття інформації про пов’язані сторони». Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов’язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Інформація про безпосередню материнську компанію Компанії та її фактичну контролюючу сторону наведена у Примітці 1. Нарахування та сплата податків здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Далі подана інформація про характер відносин з тими пов’язаними сторонами, з якими Група проводила значні операції або мала значні залишки по операціях за 2021 рік.

Залишки та обороти за операціями із пов’язаними сторонами (за вирахуванням резерву очікуваних кредитних збитків (резерву сумнівних боргів) та дисконтування), наведені в звітності про фінансовий стан, були такими:

	31 грудня 2021 рік	31 грудня 2021 рік	31 грудня 2020 рік	31 грудня 2020 рік
у тисячах гривень	**Пов’язані сторони (**DTEK BV**)**	**Інші пов’язані сторони (**СКМ**)**	**Пов’язані сторони (**DTEK BV**)**	**Інші пов’язані сторони (**СКМ**)**
Незавершені капітальні інвестиції (аванси видані за основні засоби, придбання) (до рядку 1005)	1	-	75	-
Виробничі запаси (до рядку 1101, 1104)	1		8	-
Дебіторська заборгованість з основної діяльності за продукцію, товари,роботи, послуги (до рядку 1125)	330 849	185	167 793	12
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1125)	(50 195)	(14)	(27 950)	(1)
Чиста дебіторська заборгованість (до рядку 1125)	280 654	171	139 843	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами (до рядку 1130)	482	1	484	31

З нарахованих доходів (до рядку 1140)		519	-	161
Інша дебіторська заборгованість (до рядку 1155)	79 247	59	12 516	23
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1155)	(9 811)	(5)	(2 680)	(1)
Чиста інша дебіторська заборгованість (до рядку 1155)	69 436	54	9 836	22
Грошові кошти та їх еквіваленти (до рядку 1165)	-	129 232	-	209 252
Інші оборотні активи (до рядку 1190)	641 547	-	177 489	-
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1190)	(65 529)	-	(13 241)	-
Чиста інша дебіторська заборгованість (до рядку 1190)	576 018	-	164 248	-
Інші довгострокові зобов'язання (до рядку 1515)	4 109	-	1 084	-
Мінус: дисконт (до рядку 1515)	(588)	-	(167)	-
Чисті інші довгострокові зобов'язання (до рядку 1515)	3 521	-	917	-
Поточна частина довгострокових зобов’язань (рядок 1610)	8 143	-	5 029	-
Мінус: дисконт (до рядку 1610)	(570)	-	(262)	-
Чиста поточна частина довгострокових зобов’язань (рядок 1610)	7 573	-	4 767	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари,роботи, послуги (до рядку 1615)	25 638	550	25 895	271
Роялти (до рядку 1615)	1 895	-		
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами (до рядку 1635)	30 389	-	29 718	-
Інші поточні зовов’язання (кредиторська заборгованість) (до рядку 1690)	73	-	597	336
Інші поточні зобов’язання (фінансова допомога) (до рядку 1690)	447 729	-	170 230	-

Статті доходів і витрат по операціях з пов'язаними сторонами є наступними:

	31 грудня 2021	31 грудня 2021	31 грудня 2020	31 грудня 2020
у тисячах гривень	**Пов'язані сторони (**DTEK BV**)**	**Інші пов'язані сторони (**СКМ**)**	**Пов'язані сторони (**DTEK BV**)**	**Інші пов'язані сторони (**СКМ**)**
Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (до рядку 2000)	1 763 592	166	1 431 313	21
Закупка ТМЦ, товарів (до рядку 2050)	4 372	-	1 330	-
Закупка робіт,послуг (до рядку 2050)	30 788	4 101	22 996	4 676
Інші операційні доходи (до рядку 2120)	227 673	-	134 699	1
Адміністративні витрати (до рядку 2130)	1 354	137	1 917	32
Витрати роялті (до рядку 2130)	1 895	-	-	-
Інші операційні витрати (до рядку 2180)	5 776	-	14 264	-
Інші фінансові доходи (до рядку 2220)	-	7 494	-	1 600
Інші доходи (до рядку 2240)	200 169	-	1 271	-
Фінансові витрати (до рядку 2250)	1 278	-	755	4

Провідний управлінський персонал протягом 2021 року складався в середньому із 15 осіб (2020 - 16 осіб). У 2021 році компенсація провідному управлінському персоналу, що включена до складу витрат на персонал, становила 44 765,3 тис. гривень. (2020 – 41 287,5 тис. гривень.).

10.Основні засоби (до рядків балансу 1005, 1010)

У балансовій вартості основних засобів сталися наступні зміни:

у тисячах гривень	**Будівлі і споруди**	**Виробниче та інше обладнання**	**Транс-портні засоби**	**Інше**	**Незавершене будівництво**	**Всього**
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2019 р	877 875	147 704	134 575	172 768	121 687	**1 454 609**
Накопичена амортизація	(295 042)	(67 118)	(110 486)	(120 120)		**(592 766)**
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р	**582 833**	**80 586**	**24 089**	**52 648**	**121 687**	**861 843**
Надходження	13 277	48 592	-	13 866	46 290	**122 025**

Надходження Оренда у праві користування	387 488	-	-	-	-	**387 488**
Нарахування резерва знецінення	-	-	-	-	(19)	**(19)**
Переведення з однієї категорії в іншу	59 825	4 230	-	41 947	(106 002)	**-**
Зменшення первісної вартості за рахунок вибуття амортизації при переоцінці	-	-	-	-	-	-
Вибуття первісної вартості	-	(2 046)	(3 225)	(1 414)	-	**(6 685)**
Вибуття первісної вартості Оренда у праві користування	(108 602)	-	-	-	-	**(108 602)**
Інший рух Оренда у праві користування	(14 943)	-	-	-	-	**(14 943)**
Інший рух	317	5 409	-	(307)	31	**5 450**
Амортизація об'єктів переведених з однієї категорії в іншу	(10)	(2 296)	-	-	-	**(2 306)**
Амортизаційні нарахування	(28 770)	(38 368)	(5 332)	(20 616)	-	**(93 086)**
Амортизаційні нарахування Аренда у праві користування	(176 530)	-	-	-	-	**(176 530)**
Вибуття амортизаційних нарахувань	-	1 116	3 225	1 405	-	**5 746**
Вибуття амортизаційних нарахувань Оренда у праві користування	108 602	-	-	-	-	**108 602**
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2020 р.	1 215 237	203 889	131 350	226 860	61 987	**1 839 323**
Накопичена амортизація	(391 750)	(106 666)	(112 593)	(139 331)	-	**(750 340)**
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	**823 487**	**97 223**	**18 757**	**87 529**	**61 987**	**1 088 983**
Надходження	13 883	26 281	-	25 017	78 957	**144 138**
Надходження Оренда у праві користування	66 772	-	5 342	-	-	**72 114**
Нарахування резерва знецінення	-	-	-	-	-	**-**
Переведення з однієї категорії в іншу	5 994	1 117	-	10 273	(17 384)	**-**

Зменшення первісної вартості за рахунок вибуття амортизації при переоцінці	-	-	-	-	-	**-**
Вибуття первісної вартості	(14 209)	(883)	(6 942)	(4 266)	(16 503)	**(42 803)**
Вибуття первісної вартості Оренда у праві користування	(163 120)	-	-	-	-	**(163 120)**
Інший рух Оренда у праві користування	(71 941)	-	-	-	-	**(71 941)**
Інший рух	-	-	-	924	121	**1 045**
Амортизація об'єктів переведених з однієї категорії в іншу	-	-	-	-	-	**-**
Амортизаційні нарахування	(32 577)	(33 576)	(4 532)	(21 703)	-	**(92 388)**
Амортизаційні нарахування Аренда у праві користування	(96 681)	-	(712)	-	-	**(97 393)**
Вибуття амортизаційних нарахувань	2 610	740	6 942	4 189	-	**14 481**
Вибуття амортизаційних нарахувань Оренда у праві користування	162 541	-	-	-	-	**162 541**
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2021 р.	1 052 616	230 404	129 750	258 808	107 178	**1 778 756**
Накопичена амортизація	(355 857)	(139 502)	(110 895)	(156 845)	-	**(763 099)**
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	**696 759**	**90 902**	**18 855**	**101 963**	**107 178**	**1 015 657**

У 2021 та 2020 роках оцінка основних засобів не проводилась.

У 2021 році витрати на амортизацію у сумі 282 895 тис. гривень (у 2020 році – 332 489 тис. гривень) були включені до складу собівартості реалізованої продукції, 935 тис. гривень (у 2020 році – 2 063 тис. гривень) – до складу адміністративних витрат.Витрати на амортизацію за 2021 рік у сумі 19 тис. гривень були включені до складу капіталізованих.

До складу незавершених капітальних інвестицій включено аванси за основні засоби в сумі 54 921 тис.гривень. (26 258 тис.гривень на 31.12.2020р.). Резерв на знецінення по авансам за основні засоби станом на 31.12.2021 рік становить 54 тис.гривень (на 31.12.2020 рік – 64 тис.гривень).

Основні засоби у 2021 році включають 348 339 тис. гривень (у 2020 році – 364 133 тис. гривень) повністю замортизованих активів, які знаходяться в експлуатації.

На балансі Групи відсутні основні засоби, які не експлуатуються (знаходяться у простої).

11.Нематеріальні активи (до рядку балансу 1000)

У балансовій вартості нематеріальних активів сталися наступні зміни:

у тисячах гривень	***2021 рік***	***2020 рік***
Первісна або переоцінена вартість на початок періоду	933 271	740 701
Накопичена амортизація	(221 545)	(162 755)
Балансова вартість на початок періоду	**711 726**	**577 946**
Надходження	422 991	201 830
Вибуття первісної вартості	(237 280)	(3 841)
Інший рух	-	(5 419)
Вибуття амортизаційних нарахувань	39 160	3 841
Амортизаційні нарахування	(94 068)	(64 936)
Амортизація інший рух	-	2 305
Балансова вартість на кінець періоду	**842 529**	**711 726**
Первісна або переоцінена вартість на кінець періоду	1 118 982	933 271
Накопичена амортизація	(276 453)	(221 545)

Станом на 31.12.2021 року у складі нематеріальних активів Групи самостійно створених активів не має,тільки придбані. Нематеріальні активи Групи складаються з програмного забезпечення та ліцензій.

13.Товарно-матеріальні запаси (до рядку балансу 1100)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Матеріали інші	2 683	5 557
Товари	1 130	3 187
Всього товарно-матеріальних запасів	**3 813**	**8 744**

За станом на 31 грудня 2021 року товарно-матеріальні запаси показані за вирахуванням знецінення на застарілі ТМЗ в сумі 5 865 тис. гривень (на 31 грудня 2020 року – 6 702 тис. гривень).

14.Дебіторська заборгованість з основної діяльності, інша дебіторська заборгованість, аванси видані (до рядків балансу 1125, 1130, 1140, 1155)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Дебіторська заборгованість з основної діяльності	419 139	226 430
Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(89 381)	(54 347)
Інша дебіторська заборгованість	80 875	13 794

Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(9 879)	(3 195)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	519	161
Всього фінансової дебіторської заборгованості	***401 273***	***182 843***
Аванси видані за товари і послуги	37 263	47 322
Мінус: знецінення авансів виданих	(14 839)	(17 620)
з бюджетом	1 289	84
Всього нефінансової дебіторської заборгованості	***23 713***	***29 786***
Всього дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості	**424 986**	**212 629**

Станом на 31 грудня 2021 та 31 грудня 2020 років дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість є безвідсотковою.

Резерв під очікувані кредитні збитки по непогашеній дебіторській заборгованості станом на дату звітності розраховується згідно МСФЗ (IFRS) 9.

Наступний аналіз містить додаткові деталі щодо розрахунку резервів під очікувані збитки (ECL), пов'язаних з торговою дебіторською заборгованістю щодо прийняття МСФЗ (IFRS) 9. Резерви під очікувані збитки (ECL) були розраховані на основі фактичних кредитних збитків за минулий рік або загальнодоступної інформації, що використовується для визначення очікуваних кредитних втрат. Група розрахувала ставки резервів під очікувані збитки (ECL) окремо для різних груп клієнтів.

Експозиції в кожній групі були розподілені на основі загальних характеристик кредитного ризику, таких як кредитний ризик і строк виникнення торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група фінансових активів	**Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2020**	**Номінальна вартість**	**Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)**	**Основа для розрахунку**
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK B.V., DOG Developments)	7,46%	95 815	7 148	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Oil and Gas	7,48%	3 726	279	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK ENERGY)	22,32%	60 892	13 591	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (ВДЕ)	8,39%	10 972	921	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (СКМ)	4,5%	181	8	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Інші компанії (строком виникнення менше 1 року)	10%	35 138	3 514	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97%	24 174	23 448	Історія платежів
Кредитно знецінена дебіторська заборгованість	100%	26 253	26 253	Історія платежів

Станом на 31 грудня 2021 року Група переглянула ECL порівняно з 31 грудня 2020 року через зміни у ринкових котируваннях (кредитному спреді) по корпоративним облігаціям Групи ДТЕК Б.В., та державним облігаціям Уряду України, що використовуються як основа для визначення очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9.

Група фінансових активів	**Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2021**	**Номінальна вартість**	**Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)**	**Основа для розрахунку**
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK B.V., DOG Developments)	10.28%	160 915	16 542	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Oil and Gas	6,45%	2 499	161	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK GRIDS)	10,02%	23 112	2 316	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK ENERGY)	11,44%	192 787	22 055	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (ВДЕ)	10,66%	13 322	1 420	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (СКМ)	7,73%	244	19	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Інші компанії (строком виникнення менше 1 року)	10%	53 540	5 354	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97%	23 327	22 627	Історія платежів
Населення (строком виникнення менше 1 року)	19,23%	662	127	Історія платежів
Населення (строком виникнення більше 1 року)	100%	15	15	Історія платежів
Кредитно знецінена дебіторська заборгованість	100%	43 463	43 463	Історія платежів

У сумі резерву під очікувані кредитні збитки з дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості сталися наступні зміни:

у тисячах гривень	**Дебіторська заборгованність з основної діяльності**	**Інша дебіторська заборгованість**	**Аванси видані**
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 01січня 2021 року	**(54 347)**	**(3 195)**	**(17 620)**
Витрати на знецінення	(120 731)	(16 164)	(4 940)
Оренда у праві користування	-	-	(4 740)
Сторно резерву впродовж року	85 653	8 969	403

Списання безнадійної заборгованості	44	511	1 029
Оренда у праві користування	-	-	11 029
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021 року	**(89 381)**	**(9 879)**	**(14 839)**

у тисячах гривень	**Дебіторська заборгованність з основної діяльності**	**Інша дебіторська заборгованність**	**Аванси видані**
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 01січня 2020 року	**(41 771)**	**(1 130)**	**(23 017)**
Витрати на знецінення	(117 587)	(5 759)	(2 147)
Сторно резерву впродовж року	104 932	3 432	58
Списання безнадійної заборгованості	79	262	458
Оренда у праві користування	-	-	7 028
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020 року	**(54 347)**	**(3 195)**	**(17 620)**

15.Інші оборотні активи (до рядку балансу 1190)

Інші оборотні активи (до рядку балансу 1190) складаються з наступних статей:

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Безвідсоткова фінансова допомога, видана пов'язаним особам	641 547	177 489
Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(65 529)	(13 241)
Податок на додану вартість (податковий кредит)	1 955	4 242
Грошові документи	9	13
Всього інші оборотні активи	***577 982***	***168 503***

Резерв під очікувані кредитні збитки по непогашеній заборгованості з поворотної фінансової допомоги станом на дату звітності розраховується згідно МСФЗ (IFRS) 9.

У складі резерву під очікувані кредитні збитки з заборгованості з поворотної фінансової допомоги відбулися наступні зміни:

у тисячах гривень	**2021 р.**	**2020 р.**
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня	**(13 241)**	-
Витрати на резерв під кредитні збитки	(95 903)	(47 319)
Сторно резерву під кредитні збитки продовж періоду	43 615	34 078
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня	**(65 529)**	**(13 241)**

16.Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції (до рядку балансу 1165)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Банківські рахунки поточні	129 125	209 153
Банківській рахункок картковий	107	99
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	**129 232**	**209 252**

Усі рахунки знаходяться у ПАТ "ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» - банківській установі, рейтинг яким згідно агентства Moody's не присвоєно. Цей банк належить до ТОП-10 українських банків за розміром загальних активів та капіталу (за даними Національного банку України).

Станом на 31 грудня 2021 та 31 грудня 2020 року обмежень щодо грошових коштів не існує. Усі залишки на банківських рахунках не прострочені і не знецінені. Група не надавала грошові кошти та їх еквіваленти у заставу як забезпечення позикових коштів

17.Статутний капітал (до рядків балансу 1400, 1420)

12 серпня 2021 року за рішенням одноосібного учасника ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» DTEK B.V. статутний капітал Товариства збільшився за рахунок залучення додаткового вкладу у розмірі 9 423 тис.гривень. Таким чином на 31 грудня 2021 року статутний капітал складає 1 569 458 тис. гривень. Власники статутного капіталу, станом на 31 грудня 2021 року:

Учасник	**Номінальна вартість частини, тис.грн**	**% від загальної величини**
DTEK B.V.	1 569 458	100%
Всього	1 569 458	**100%**

На 31 грудня 2020 року статутний капітал складав 1 560 035 тис. грн. Власник статутного капіталу, станом на 31.12.2020р.

Учасник	**Номінальна вартість частини, тис.грн**	**% від загальної величини**
DTEK B.V.	1 560 035	100%
Всього	**1 560 035**	**100%**

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, Група отримала чистий прибуток у сумі 186 022 тис. гривень. (2020 рік: чистий прибуток у сумі 71 596 тис.гривень) та мала накопичені збитки у сумі 154 003 тис.гривень. (2020 рік: накопичені збитки у сумі 101 368 тис.гривень).

Дивіденди, нараховані та виплачені протягом року, були такими:

у тисячах гривень	**31 грудня 2021р.**	**31 грудня 2020р.**
Дивіденди, нараховані протягом року	238 657	-
Дивіденди, виплачені протягом року	238 657	-
Всього	**-**	**-**

У вересні 2021 році за рішенням одноосібного учасника прийнято рішення спрямувати чистий фінансовій результат Товариства,сформованний станом на 31.12.2020 року у розмірі 72 012 тис.гривень на виплату дивідендів одноосібному учаснику Товариства – компанії DTEK B.V.

У грудні 2021 році за рішенням одноосібного учасника прийнято рішення спрямувати чистий фінансовій результат Товариства,сформованний станом на 30.09.2021 року у розмірі 166 645 тис.гривень на виплату дивідендів одноосібному учаснику Товариства – компанії DTEK B.V.

18.Інші довгострокові зобов'язання та забеспечення (до рядків балансу 1515, 1520, 1610)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021р.**	**31 грудня 2020р.**
Оренда у праві користування	316 365	393 085
Нарахування резерву за судовими позовами	-	153
Всього довгострокових обов'язаннь та забезпечень	**316 365**	**393 238**

Станом на 31 грудня 2021 року у поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди включені 117 857 тис. гривень нарахованих, але ще не виплачених зобов'язань (станом на 31 грудня 2020 року: 137 530 тис. гривень).

Судові позови. Резерв під судові позови був створений під позови, подані проти Групи. Керівництво очікувало, що сума резерву станом на 31 грудня 2020 року буде використана до кінця 2021 року. Керівництво отримало належні юридичні консультації та вважало, що в результаті цих судових позовів не буде понесено значних збитків, що перевищували б вже нараховані суми.

Протягом 2021 року, за результатами розгляду судових справ, в яких Група приймала участь було ухвалено остаточні судові рішення на користь Групи, негативних наслідків у вигляді збитків чи інших майнових втрат Групи не настало. У звязку із цим резерв на 2021 рік не використано.

Станом на 01.01.2022 резерв під судові позови не створено, оскільки на вказу дату наявний мінімальний ризик завдання збитків Групі.

19.Інші короткострокові зобов'язання (до рядків балансу 1600)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021р.**	**31 грудня 2020р.**
Короткострокова кредитна лінія	280 175	-
Всього короткострокових зобов'язаннь	**280 175**	**-**

27 квітня 2021 року була відкрита кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 550 000 тис.гривень за кредитним договором № НК 2670.Станом на 31.10.2021 року сума до погашення складає 280 175 тис.грн.

20.Податки до сплати (до рядку балансу 1620)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
ПДВ	21 619	10 692
Податок на прибуток	24 350	2 204
Інші податки та збори	4 451	4 068
Всього податків до сплати	**50 420**	**16 964**

21.Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість (до рядків балансу 1615, 1625, 1630, 1635, 1690)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Кредиторська заборгованість за електроенергію(до рядку балансу 1615)	527	525
Кредиторська заборгованість роялти (до рядку балансу 1615)	1 895	-
Кредиторська заборгованість інша(до рядку балансу 1615)	116 477	74 722
Кредиторська заборгованість основні засоби(до рядку балансу 1615)	59 936	39 861

Кредиторська заборгованість нематеріальні активи(до рядку балансу 1615)	96 017	22 870
Заробітна плата (до рядків балансу 1625,1630)	24 162	20 543
Аванси отримані (до рядку балансу 1635)	25 572	25 179
Короткострокова фінансова допомога (до рядків балансу 1690)	447 729	170 230
Інша заборгованість (до рядків балансу 1690)	4 827	1 430
Всього кредиторська заборгованість	**777 058**	**355 360**

Поворотна фінансова допомога безвідсоткова, отримана від пов'язаних сторін зі строком погашення до 1 року, зі справедливою вартістю, що приблизно дорівнює номіналу.

Погашення поворотної фінансової допомоги від пов'язаних сторін під спільним контролем DTEK B.V. у 2021 році відбулося у сумі 2 821 506 тис.гривень, отримання у сумі 3 379 620 тис. гривень. (у 2020 році погашення 446 081 тис.гривень., отримання 474 827 тис.гривень.)

22.Поточні забезпечення (до рядку балансу 1660)

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Поточні забезпечення резерв відпусток	58 278	45 281
Поточні забезпечення резерв на забеспечення виплат премій та бонусів	48 764	36 707
Всього кредиторська заборгованість	**107 042**	**81 988**

Усі зазначені вище резерви класифіковані як поточні забеспечення, оскільки Група не має безумовного права відстрочити розрахунок на строк більше одного року.

Нарахування резервів проходить через витрати на персонал у складі відповідних операційних витрат.

23.Аналіз послуг по категоріях (до рядку 2000 звіту про фінансові результати)

у *тисячах гривень*	**2021 рік**	**2020 рік**
Дохід від послуг з оренди,клінінгу та охорони	318 976	328 007
Дохід від послуг соціальних об'єктів	122 223	93 572
Дохід від послуг ОЦО	283 004	251 321
Дохід від IT послуг	587 870	617 905
Дохід від транспортних послуг	51 888	32 170
Дохід від інших послуг (основна діяльність)	491 445	173 552
Чистий дохід від реалізації (рядок 2000)	**1 855 406**	**1 496 527**

Згідно МСФЗ (IFRS) 15 Група визнає виручку від реалізації послуг в момент виконання умов договору в конкретний момент часу. Виконання договору - надання послуги, коли клієнт отримує контроль над такою послугою.

24.Собівартість реалізованої продукції (до рядку 2050 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Матеріальні витрати	(30 410)	(21 323)
Витрати на оплату праці	(627 094)	(515 408)
Відрахування на соціальні заходи	(118 802)	(96 311)
Амортизація	(282 895)	(332 489)
Інші операційні витрати	(398 958)	(296 226)
Собівартість реалізації (рядок 2050)	**(1 458 159)**	**(1 261 757)**

25.Адміністративні витрати (до рядку 2130 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Матеріальні витрати	(549)	(205)
Витрати на оплату праці	(32 540)	(26 674)
Відрахування на соціальні заходи	(5 136)	(4 132)
Амортизація	(896)	(2 063)
Інші операційні витрати	(10 173)	(6 481)
Всього витрат (рядок 2130)	**(49 294)**	**(39 555)**

26.Інші та інші операційні доходи (до рядків 2120 та 2240 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Дохід від реалізації товарів,послуг (не основна діяльність) (до рядку 2120)	228 017	134 033
Дохід від реалізації запасів (до рядку 2120)	275	1 024
Інші операційні доходи (до рядку 2120)	2 297	20 129
Дохід від реалізації основних засобів (до рядку 2240)	66 553	2 389
Дохід від реалізації НА (до рядку 2240)	199 685	-
Відновлення резерву по авансам виданим за ОЗ (2240)	10	-
Відновлення резерву по авансам виданим за НА (2240)	181	-
Всього доходів (рядок 2120 та рядок 2240)	**497 018**	**157 575**

27.Інші витрати та інші операційні витрати (до рядків 2180 та 2270 звіту про фінансові результати)

у *тисячах* гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Собівартість реалізації товарів,послуг (не основна діяльність) (до рядку 2180)	(207 755)	(131 642)
Собівартість реалізації запасів (до рядку 2180)	(334)	(1 204)
Витрати на оплату праці (до рядку 2180)	(3 811)	(4 394)
Відрахування на соціальні заходи(до рядку 2180)	(1 194)	(1 332)
Нарахування/Сторно оціночного резерву під очікувані кредитні збитки (до рядку 2180)	(46 810)	(17 043)
ПДВ за рахунок прибутку	(14 192)	(4 562)
Витрати на добровільне медичне страхування (до рядку 2180)	(10 912)	(9 939)
Курсова різниця (до рядку 2180)	(188)	-
Інші операційні витрати (до рядку 2180)	(10 546)	(17 924)
Собівартість реалізації ОЗ (до рядку 2270)	(11 804)	(884)
Собівартість реалізації НА(до рядку 2270)	(200 564)	-
Витрати на списання ОЗ (до рядку 2270)	(4)	(34)
Нарахування резерву знецінення аванси за ОЗ (до рядку 2270)	-	(20)
Нарахування резерву знецінення аванси за НА (до рядку 2270)	-	(181)
Зміна вартості актива права користування (до рядку 2270)	17	-
Нарахування резерву знецінення кредити ФіндопомогаКраткоср (до рядку 2270)	(52 289)	(13 268)
Всього інших та операційних витрат (рядок 2180, 2270)	**(560 386)**	**(202 427)**

28.Фінансові доходи і витрати (до рядків 2220, 2250 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Процентні доходи по залишках на розрахункових рахунках	7 494	1 600

Всього фінансових доходів (рядок 2220)	**7 494**	**1 600**
Фінансові витрати оренда	(62 732)	(63 940)
Проценти кредитні лінії короткострокові	(2 771)	-
Всього фінансових витрат (рядок 2250)	**(65 503)**	**(63 940)**
Всього фінансових доходів/(витрат), чиста сума	**(58 009)**	**(62 340)**

29.Податок на прибуток (до рядку 2300 звіту про фінансові результати)

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. У грудні 2010 року Україна прийняла новий Податковий кодекс, який набув чинності з 1 січня 2011 року. Станом на 31 грудня 2021 року відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються із використанням ставки 18%, яка передбачено Податковим кодексом. Податок на прибуток складається з таких компонентів:

(а) Компоненти витрат по податку на прибуток.

Дохід з податку на прибуток складається з таких компонентів:

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Поточний податок	(65 276)	(23 209)
Відстрочений податок	24 722	6 782
Дохід/(витрати) з податку на прибуток за рік	**(40 554)**	**(16 427)**

б) Звіряння витрат по податках з прибутком або збитком, помноженим на відповідну ставку оподаткування

Прибутки Групи в 2021 році оподатковувалися за ставкою 18% (2020: 18%). Порівняння очікуваного і фактичного податку на прибуток представлене нижче:

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
(Збиток)/Прибуток до оподаткування	**226 576**	**88 023**
Теоретична сума податкового зобов'язань/(кредиту) з податку на прибуток по встановленій законом ставці податку 18%	(40 784)	15 844
Податковий ефект статей, які не віднімаються для цілей оподаткування або не включаються в суму оподаткування	230	583
Дохід/(витрати) з податку на прибуток за рік	**(40 554)**	**16 427**

(в) Відстрочені податки, проаналізовані по видах тимчасових різниць

Через відмінності між принципами оподаткування в Україні і МСФЗ виникають певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів і зобов'язань для цілей фінансової звітності і їх вартістю для цілей визначення бази оподаткування.

у тисячах гривень	**31 грудня 2020 р.**	**Кредитовано/(віднесено) на прибуток або збиток**	**Віднесено на капітал**	**31 грудня 2021 р.**
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують/(що збільшують) суму оподаткування, і перенесених податкових збитків				
Основні засоби	30 389	7 638		38 027
Дебіторська заборгованість	10 944	7 809		18 753
Інші фінансові інструменти	2 388	9 416		11 804
Резерв відпусток	2	-		2
Резерв судових позовів	27	(27)		-
Збитки минулого періода	114	(114)		-
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	**43 864**	**24 722**		**68 586**

у тисячах гривень	**31 грудня 2019 р.**	**Кредитовано/(віднесено) на прибуток або збиток**	**Віднесено на капітал**	**31 грудня 2020 р.**
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують/(що збільшують) суму оподаткування, і перенесених податкових збитків				
Основні засоби	29 014	1 375		30 389
Дебіторська заборгованість	8 014	2 930		10 944
Інші фінансові інструменти	-	2 388		2 388
Резерв відпусток	26	(24)		2
Резерв судових позовів	27	-		27
Збитки минулого періода	1	113		114
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	**37 082**	**6 669**		**43 864**

30.Інші операційні витрати (до рядку 2520 звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	**2021 рік**	**2020 рік**
Собівартість реалізації товарів,послуг (не основна діяльність)	(213 502)	**-**
Собівартість реалізації запасів	(534)	**-**
Нарахування/Сторно оціночного резерву під очікувані кредитні збитки	(46 810)	(17 043)
ПДВ за рахунок прибутку	(14 192)	(4 562)
Витрати на добровільне медичне страхування	(10 912)	(9 939)
Роялті	(1 895)	-
Нарахування/Сторно витрат по судовим позовам	153	(3)
Інші послуги сторонніх організацій	(402 921)	(311 953)
Інші податки та збори	(5 403)	(6 028)
Нарахування/Сторно знецінення запасів	837	166
Витрати на відрядження, проживання	(4 359)	(2 599)
Штрафи, пені	(6)	(136)
Інші витрати	(76)	619
Інші операційні витрати, всього (рядок 2520)	**(699 620)**	**(351 478)**

31.Умовні та контрактні зобов'язання

Оподаткування – Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які, окрім іншого, можуть збільшити фінансовий тиск на платників податків. Непослідовність у застосуванні, тлумаченні і впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, у кінцевому рахунку, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, і ці суми можуть бути суттєвими.

На думку керівництва, Група дотримується усіх вимог чинного податкового законодавства у країні своєї реєстрації.

Юридичні питання – Під час звичайної господарської діяльності Група бере участь у судових процесах та виступає стороною претензій. На думку керівництва Групи, кінцеві зобов'язання, якщо такі виникнуть, прийняті на основі розгляду таких справ або претензій, не матимуть істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутньої діяльності Групи. Станом на 31 грудня 2020 року умовні зобов'язання Групи складали 14 196 тис.грн.. Станом на 31 грудня 2021року Група була стороною судових проваджень. Станом на 31 грудня 2021 року умовні зобов'язання Групи складають 13 936 тис.грн.

Умовні зобов'язання:

Група виступила поручителем та іпотекодавцем за кредитними договорами ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» та «D.TRADING INTERNATIONAL SA».

23.12.2019 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2367, та НК 2368 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 5 000 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

26.10.2020 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2533, за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 3 000 000 євро. Дана кредитна лінія не є спільною з компанією «D.TRADING INTERNATIONAL SA».

26.10.2020 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2534, за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 2 000 000 євро. Дана кредитна лінія не є спільною з компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ».

01.07.2021 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2766 та НК 2767 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 3 600 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

09.12.2021 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2928 та НК 2929 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 2 000 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

Станом на 31.12.2021 року відповідно до договорів іпотеки з АТ «ТАСКОМБАНК», передано в заставу об'єкти нерухомості, нежитлові будівлі, які обліковуються на балансі Групи у складі основних засобів. Первісна вартість вказаного рухомого та нерухомого майна 162 074 тис.гривень., балансова вартість на 31.12.2021 року становить 140 436 тис.гривень. Передача майна у заставу не призвела до обмеження володіння та користування нерухомим майном.

10.08.2020 року ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» виступив майновим поручителем за кредитом ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» згідно договору №03/2011-КЮ від 10.08.2020 на суму 80 000 000,00 гривень. Кредит отриманий в АТ «ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК».

У липні 2021 внесенно зміни до кредитного договору №03-2011-КЮ від 10.08.2020 року якими:

- Продовжино термін користування кредитною лінією в розмірі 5 000 000 грн до 10.07.2022 року
- Продовжино тернін користування кредитною лінією в розмірі 65 000 000 грн до 05.08.2022 року

Таким чином після внесення змін сума за кредитним договором №03-2011-КЮ від 10.08.2020 року становить 70 000 000 гривень.

У зв'язку зі зменшенням суми відкритої кредитної лінії достроково припинено дію договору іпотеки, за яким предметом іпотеки виступало нежитлове приміщення за адресою пр. Голосіївський, 30-Б

На виконання зобов'язань по вказанному кредитному договору ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» згідно умовам Іпотечних договорів надав у заставу нерухомість, нежитлові будинки та об'єкти, балансова вартість яких станом на 31.12.2021 року становить 47 126 тис. гривень. Первісна вартість нерухомого майна 56 454 тис.гривень.

32.Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Група розраховувала оцінену справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оцінної справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Справедлива вартість інвестицій, що утримуються до погашення, визначалася на підставі ринкових цін пропозиції. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість позикових коштів заснована на ринкових котируваннях. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною

ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення ("зобов'язання до запитання"), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

33.Оцінки та управління ризиками

Підхід Групи ДТЕК, до якої належить Група, до ризик-менеджменту передбачає комплексну систему внутрішнього контролю та управління ризиками, засновану на стратегічному та поточному плануванні. У складі організаційної структури Групи функціонує Департамент з управління ризиками. Функція ризик-менеджменту представлена в Групі як на рівні корпоративного центру, так і на рівні підприємств.

Підходи до управління ризиками уніфіковані і ідентичні на всіх підприємствах (єдиний підхід до оцінки та аналізу ризиків, єдині принципи страхування, єдині вимоги до системи внутрішнього контролю в процесах). Група систематично виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей, оцінка ризиків також може додатково проводитись у випадках суттєвих змін зовнішнього середовища або стратегії. Менеджмент проінформований і розуміє, як ризики впливають на досягнення цілей підприємств та Групи в цілому. Усі рішення приймаються з урахуванням існуючих і потенційних загроз і можливостей.

Група приділяє особливу увагу моніторингу і мінімізації операційних ризиків - реалізуються програми зі зниження операційних витрат і підвищенню ефективності виробничих процесів, розроблено плани ліквідації аварійних ситуацій.

В області операційної діяльності пріоритетним є управління ризиками, пов'язаними з охороною праці, навколишнього середовища, забезпеченням безперебійної діяльності.

З метою зниження наслідків реалізації операційних ризиків активно використовується страхування. У Групі розроблена концепція страхового захисту, реалізацію якої централізовано для всього бізнесу здійснює підрозділ, що забезпечує єдиний методологічний підхід при взаємодії зі страховим ринком і дозволяє оптимізувати величину страхових відрахувань.

Система страхування забезпечує захист інтересів включає добровільне страхування (страхування майна, покриття збитків у разі перерви виробничої діяльності, медичне страхування, КАСКО тощо), а також виконання вимог з обов'язкових видів страхування. При організації страхового захисту враховується повнота покриття, оптимальність умов страхування та надійність розміщення ризиків.

Для зниження ризику ліквідності здійснюється диверсифікація в розрізі контрагентів та оптимізація умов договорів у частині термінів оплати, реалізуються програми зі зниження операційних витрат (які, в тому числі, ведуть до підвищення ефективності процесів Групи).

Зниження впливу даного ризику також досягається шляхом підтримки заданого рівня абсолютної ліквідності. У Групи запроваджено механізм планування та управління рухом грошових коштів, який дозволяє оперативно реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі.

Таким чином, для ефективного управління ризиками Група:

- регулярно виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей;

- забезпечує прийняття рішень з урахуванням їх потенційних ризиків;

- вибирає оптимальну стратегію управління ризиками, порівнюючи ступінь зниження ризику і вартість заходів щодо їх управління;

- здійснює регулярний моніторинг ефективності заходів з управління ризиками;

- застосовує страхування ризиків, управляти якими всередині Груп нераціонально або неможливо;

- централізовано управляє системою страхового захисту.

Політичні та макроекономічні ризики

***Податкове навантаження*:**

Цей ризик є притаманним для Групи, зростання податкового навантаження може привести до зміни фінансових результатів діяльності емітента, зокрема зменшення чистого прибутку, оборотного капіталу, що в подальшому може негативно вплинути на інвестиційні програми Групи і, як наслідок, завадити реалізації програм соціального партнерства, екологічних заходів тощо. Основним нормативним документом, регламентуючим діяльність емітента у податковому просторі є Податковий Кодекс України за повним виконанням якого пильно стежать окремі підрозділи Групи.

Ризики, пов’язані з невизначеністю регуляторного середовища для діяльності:

У зв’язку із високим рівнем регуляторного упорядкування діяльності Групи, зазначений ризик є значним. Несвоєчасна підготовка роз’яснювальних документів по окремим питанням при прийнятті нових законів щодо господарської діяльності суб’єктів господарювання призводить до невизначеності регуляторного середовища при тому, що виробничий процес Групи є безперервним.

Ризики, пов’язані із політичною нестабільністю:

У звітному періоді ризики, пов’язані із політичною нестабільністю, мали незначний вплив на Групу. Але, незважаючи на всі перешкоди і завдяки своєчасним заходам з управління ризиками, Група змогла забезпечити безперебійну діяльність.

Ризики, пов’язані із рецесією чи зниженням темпів економічного розвитку:

Зниження темпів економічного розвитку може мати негативні наслідки, зокрема, завадити реалізації проектів подальшого розвитку стратегії модернізації виробничих об’єктів Групи, привести до зменшення обсягів виробництва і, як наслідок, збільшення собівартості продукції.

Ризики, пов’язані із зростанням інфляції чи зниження впевненості споживачів у майбутньому:

У фінансовий план витрати складаються з урахуванням коефіцієнтів інфляції.

Ризики, пов’язані з неефективною судовою системою:

Змін у факторах ризику протягом звітного періоду не було. До ризиків, пов’язаних з неефективною судовою системою Група відносяться: - суб'єктивне оцінювання судом доказів по справі; - неоднозначне трактування судами різних інстанцій норм матеріального права та порушення норм процесуального права; - зміна судової практики.

Валютний ризик

Група здійснює основну діяльність в Україні. Відповідно, валютний ризик, на який вона наражається, обмежений монетарними одиницями, які деноміновані в доларах США або прив'язані до долара США.

Основні негативні наслідки впливу світової фінансової кризи на економіку України полягають у зменшенні притоку капіталу та скороченні попиту на продукцію українського експорту. Ці фактори у поєднанні із зростаючою внутрішньою нестабільністю в країні призвели до волатильності валютного ринку та спричинили суттєве падіння гривні по відношенню до основних іноземних валют. Керівництво контролює цей валютний ризик, але Група не хеджує свої валютні позиції у доларах США.

Даний ризик, як й усі інші фінансові ризики, управляється централізовано й підлягає пильному моніторингу з боку Топ-менеджменту Групи.

Перелік монетарних статей балансу, деномінованих в валюті контракту іншій ніж функцінальная валюта Групи (українська гривня), відносно яких оцінюється ризик станом на 31 грудня:

	Номінальна вартість на 31 грудня 2021р.	**Номінальна вартість на 31 грудня 2021р.**	**Номінальна вартість на 31 грудня 2021р.**	**Номінальна вартість на 31 грудня 2020р**	**Номінальна вартість на 31 грудня 2020р**
	Доллар США	**Євро**	**Рубль**	**Доллар США**	**Євро**
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (рядок 1125)	203	-	-	196	-
Загальна сума монетарних активів, номінованих в валюті контракту	**203**	**-**	**-**	**196**	**-**
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (рядок 1615)	28	19	279	18	1
Загальна сума монетарних зобов'язань, номінованих в валюті контракту	**28**	**19**	**279**	**18**	**1**

У таблиці далі показана чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін обмінних курсів на звітну дату по відношенню до функціональної валюти Групи при незмінності решти змінних.

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи (рядок 1125, 1615 Балансу)

У тисячах гривень	**На 31 грудня 2021 р**	**На 31 грудня 2021 р**	**На 31 грудня 2020 р.**	**На 31 грудня 2020 р.**
	Вплив на прибуток чи збиток	**Вплив на капітал**	**Вплив на прибуток чи збиток**	**Вплив на капітал**
Зміцнення євро на 25% (у 2019 році – на 25%)	(145)	(145)	(0,1)	(0,1)
Послаблення євро на 25% (у 2019 році – на 25%)	145	145	0,1	0,1
Зміцнення рубля РФ на 25% (у 2019 році – на 25%)	(25)	(25)	-	-
Послаблення рубля РФ на 25% (у 2019 році – на 25%)	25	25	-	-
Зміцнення долара США на 25% (у 2019році – на 25%)	1 189	1 189	1 258	1 258
Послаблення долара США на 25% (у 2019 році – на 25%)	(1 189)	(1 189)	(1 258)	(1 258)

Валютний ризик виникає переважно відносно боргових зобов'язань і закупівель, які частково номіновані в іноземній валюті.

Ризики, пов’язані з обмеженням на валютні операції.

Вплив валютного ризику на Групу обмежений, так як Група здійснює продаж і несе витрати переважно в національній валюті.

Ризик процентної ставки

Оскільки Група зазвичай не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Групи від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок.

Група не має формальної політики та процедур з управління ризиком процентної ставки, оскільки керівництво вважає цей ризик незначним для діяльності Групи.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Група зіткнеться з труднощами при виконанні зобов’язань, пов’язаних з фінансовими зобов’язаннями.

Група щодня стикається з цим ризиком у зв’язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Керівництво здійснює моніторинг помісячних прогнозів грошових потоків Групи. У поданій нижче таблиці показано зобов’язання станом на 31 грудня за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці аналізу за строками – це недисконтовані грошові потоки за угодами.

Аналіз фінансових зобов’язань станом на 31 грудня 2021 року за строками погашення:

Станом на 31 грудня 2021 року:	**До запитання та до 12 місяців**	**Понад 5 років**	**Всього**
Зобов'язання			
Інші довгострокові зобов'язання	316 365	-	316 365
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	392 171	538	392 709
Інші поточні зобов'язання (позики отримані від пов'язаних осіб)	447 729	-	447 729
Інші поточні зобов'язання	4 805	22	4 827
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	**1 161 070**	**560**	**1 161 630**

Аналіз фінансових зобов'язань станом на 31 грудня 2020 року за строками погашення:

Станом на 31 грудня 2020 року:	**До запитання та до 12 місяців**	**Понад 5 років**	**Всього**
Зобов'язання			
Інші довгострокові зобов'язання	393 085	-	393 085
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	275 449	59	275 508
Інші поточні зобов'язання (позики отримані від пов'язаних осіб)	170 230	-	170 230
Інші поточні зобов'язання	1 408	22	1 430
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	**840 172**	**81**	**840 253**

Кредитний ризик

Група наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли одна сторона фінансового інструменту спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання взятих на себе зобов'язань. Кредитний ризик виникає в результаті реалізації Групою продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи. Максимальна сума кредитного ризику, на який наражається Група, показана нижче за категоріями активів:

у тисячах гривень	**31 грудня 2021 р.**	**31 грудня 2020 р.**
Грошові кошти та їх еквіваленти	129 232	209 252
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	419 139	226 430

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	519	161
Інша дебіторська заборгованість	80 875	13 794
Інші оборотні активи (позики видані)	641 547	177 489
Загальна сума кредитного ризику балансових фінансових інструментів	**1 271 312**	**627 126**

Концентрація кредитних ризиків

У таблиці нижче представлений баланс основних контрагентів на дату балансу.

у тисячах гривень		
Контрагенти	**Класифікація в балансі**	**31 грудня 2021 р**
АТ "ПУМБ"	Грошові кошти та їх еквіваленти	129 232
ТОВ "ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	103 564
КП "КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	49 923
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	26 039
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	22 743
ТОВ "АКАДЕМІЯ ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	22 426
ТОВ "ДТЕК ЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	19 197
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	13 071
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	12 028

ТОВ "Д.ТРЕЙДІНГ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	11 069
АТ "ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	10 619
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Інша дебіторська заборгованість	35 405
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	16 497
АТ "ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	15 668
ТОВ "ІНТЕРЕНЕРГОСЕРВІС"	Інша дебіторська заборгованість	5 001
ТОВ "ДТЕК МЕРЕЖІ"	Інші оборотні активи (позики видані)	375 466
ТОВ "ДТЕК ВДЕ"	Інші оборотні активи (позики видані)	146 000
ТОВ "ДТЕК"	Інші оборотні активи (позики видані)	110 000

у тисячах гривень		
Контрагенти	**Класифікація в балансі**	**31 грудня 2020 р**
АТ "ПУМБ"	Грошові кошти та їх еквіваленти	209 252
ТОВ "ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	60 703
КП "КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	36 144
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	15 452

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	14 128
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	8 038
ТОВ "ДТЕК ВДЕ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	7 102
ТОВ "ТЕХРЕМПОСТАВКА"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	6 882
ПРАТ "ДТЕК ПЕМ-ЕНЕРГОВУГІЛЛЯ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	6 775
ТОВ "Д.ТРЕЙДІНГ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	6 743
ТОВ "ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГ	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	4 008
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Інша дебіторська заборгованість	2 107
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Інша дебіторська заборгованість	1 376
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	1 321
ТОВ "ДТЕК"	Інша дебіторська заборгованість	1 169
ТОВ "ДТЕК МЕРЕЖІ"	Інші оборотні активи (позики видані)	164 489

Ринковий ризик.

Група наражається на ринкові ризики, які виникають у зв'язку з відкритими позиціями процентних активів і зобов'язань, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Групою, дотримання яких контролюється щоденно. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового, географічного, валютного, ризику ліквідності та ризику процентної ставки), а також операційних та юридичних ризиків. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

34.Події після звітної дати

Після звітної дати у Групи збереглися умовні зобов'язання по судовим справам, в яких Група виступає в якості відповідача. Сума за такими судовими провадженнями складає 13 936 тис.гривень.

В лютому 2022 розпочався напад з боку Російської Федерації на Україну. На дату затвердження цієї звітності ми не можемо оцінити достовірний фінансовий вплив зазначеної події. Ураховуючи те, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, необхідно надалі спостерігати за ситуацією та Група готова внести коригування до фінансової звітності, за необхідності, щойно зможе оцінити вплив.

35.Затвердження фінансової звітності

Дана фінансова звітність Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, була затверджена до випуску Керівництвом _31 травня_2022 року.

Директор		**Шишлова Тетяна Петрівна**
М.П.	підпис	прізвище, ім'я, по батькові
Менеджер по роботі з операційними Компаніями		**Кот Наталя Степанівна**
	підпис	прізвище, ім'я, по батькові